

KONTROLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR AUDITIMI I TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT

Tiranë 2019

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

**RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E
FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË
INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE**

RAPORT PËRFUNDIMTAR I AUDITIMIT

**“PËR AUDITIMIN E SISTEMEVE TË TEKNOLOGJISË SË
INFORMACIONIT”**

Tiranë, më 10.09.2019

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

PËRMBAJTJA

Nr.	EMËRTIMI	Faqe
I.	Përmbledhje Ekzekutive	3
	a Përshkrimi i Auditimit	3
	b Një përshkrim i përmbledhur i gjetjeve dhe rekomandimeve nga auditimi	3
	c Konkluzioni dhe Opinioni i Auditimit	4
II.	Hyrja	5
	a Titulli	6
	b Marrësi	6
	c Objektivat dhe qëllimi	6
	d Identifikimi i çështjes	6
	e Përgjegjësitë e strukturave drejtuese	7
	f Përgjegjësitë e audituesve	7
	g Kriteret e vlerësimit	7
	h Standardet e auditimit	8
III	Gjetjet dhe Rekomandimet	8
1	Auditimi i funksionimit të Qeverisjes TIK	
	<i>a. Verifikim i strategjisë, politikave dhe procedurave dhe vlerësimi i burimeve njerëzore në TIK</i>	8-11
2	Auditimi i menaxhimit të ndryshimit	11-17
3	Auditimi i zhvillimit dhe blerjes në teknologjinë e informacionit	
	<i>a. Marrëveshjet e Nivelit të Shërbimit (Service Level Agreement)</i>	17-28
4	Auditimi i Sigurisë së Informacionit	
	<i>a. Siguria e të dhënave dhe vazhdimësia në ofrimin e shërbimit</i>	
	<i>b. Të drejtat e përdoruesve dhe menaxhimi i tyre</i>	28-31
5	Auditimi i sistemeve	
	<i>a. Verifikim i kontrolleve të aplikacioneve për të dhënat Input/Output</i>	31-40
6	Të ndryshme	40-51
IV	Konkluzionet dhe Rekomandimet	54-63

KONTROLLI I LARTË I SHTESTIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

I. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Kontrolli i Lartë i Shtetit (KLSH) mbështetur në nenet 3 dhe 14 të ligjit 154 “Për Organizimin dhe Funkcionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, datë 27.11.2014, zhvilloi një Auditim të Teknologjisë së Informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, (MFE), Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE, nga data 06.06.2019 deri më datë 22.07.2019.

Grupi i auditimit mblodhi informacione, zhvilloi pyetësorë e intervista për caktimin e zonave me risk të lartë dhe mbështetur në to hartoi matricat e auditimit.

Kërkesat për informacion për fushat përkatëse u hartuan në përputhje me manualin e Auditimit të Teknologjisë së Informacionit.

I.a Përshkrimi i Auditimit:

Auditimi i Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, (MFE), Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE, është pjesë e Planit Vjetor të auditimit të KLSH-së, miratuar nga Kryetari i KLSH me vendimin nr. 256, datë 31.12.2018, si dhe Planit Mujor, Qershor 2019. Projektimi i këtij auditimi, është bërë bazuar në një analizë risku, si gjatë hartimit të planit vjetor, po ashtu edhe gjatë hartimit të Programit të Projektit të Auditimit, ku KLSH, ka vlerësuar si të rëndësishëm auditimin e sistemeve të teknologjisë që MFE disponon, për të garantuar disponibilitet dhe integritet të të dhënave me të cilat bazon vendimmarrjen.

Siguria e Informacionit është bërë gjithnjë e më shumë e rëndësishme për institucionet, kjo si pasojë rritjes së kompleksitetit të kontrollit të aksesit dhe ruajtjes së konfidencialitetit, integritetit dhe gatishmërisë së të dhënave nga marrëdhëniet e rrjeteve publike me ato private dhe nga bashkë përdorimi i burimeve të informacionit. Siguria e Informacionit mund të përcaktohet si mundësia e një sistemi për të mbrojtur informacionin dhe burimet e sistemeve në përputhje me termat e konfidencialitetit, integritetit dhe gatishmëria. Sistemet e informacionit janë bashkime komplekse të teknologjisë, proceseve dhe njerëzve që funksionojnë së bashku për të rregulluar përpunimin, ruajtjen, dhe transferimin e informacionit për të mbështetur misionin e institucionit dhe funksionet e tij. Lidhur nga sa më sipër, çdo institucion shtetëror që ofron shërbime ndaj qytetarëve e ka si detyrim ndërtimin e programit të sigurisë së informacionit me elementët kyç të cilët janë: “Mjedisi i sigurisë së informacionit, Vlerësimi i riskut, Politikat e sigurisë, Organizimi i sigurisë së TIK, Menaxhimi i komunikimeve dhe operacioneve, Menaxhimi i asetëve, Siguria e burimeve njerëzore, Siguria fizike dhe mjedisore, Kontrolli i aksesit, Menaxhimi i incidenteve të sigurisë së TIK, Menaxhimi i vazhdueshmërisë së biznesit, Përputhshmëria”.

I.b Një përshkrim i përmbledhur i gjetjeve dhe rekomandimeve nga auditimi:

Gjetjet kryesore, të paraqitura në këtë Raport Auditimi në mënyrë të përmbledhur sipas drejtimeve të auditimit, rezultuan si më poshtë:

Gjetja Nr.	Përmbledhje e Gjetjes	Referencat me Raportin Përfundimtar	Rëndësia	Rekomandimi
1	Nga auditimi i ushtruar mbi sistemet e teknologjisë së informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, u konstatua se baza ligjore, më konkretisht VKM nr. 352,	faqe 11-17	e lartë	MFE dhe AKSHI të marrin masa për ngritjen e një grupi të përbashkët

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

	<p>datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ)” dhe VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, janë në kundërshtim për sa i përket përcaktimit të institucionit administrues të SIFQ. Saktësisht, në VKM nr. 352, pika 5/a, citohet: “Institucioni administrues i SIFQ është Ministria e Financave”, ndërkohë në VKM nr. 673, pika 9 citohet: “AKSHI është administrator i çdo sistemi TIK që ka si përdorues institucionet apo organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave”.</p> <p>Në VKM nr. 673 (si akt më i vonshëm kronologjikisht), nuk përcaktohet asnjë dispozitë apo nen i cili shfuqizon apo ndryshon nenet e VKM nr. 352.</p> <p>Aktualisht, të dyja VKM-të janë në fuqi, edhe pse kundërshtojnë njëri tjetrin për sa i përket administrimit të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ).</p>			<p>me qëllim hartimin, përcaktimin dhe propozimin në Këshillin e Ministrave të ndryshimeve të nevojshme në bazën rregullatore për të drejtat Administruese të Sistemit Informatik Financiar Qeveritar.</p>
2	<p>Nga auditimi u konstatua se:</p> <ul style="list-style-type: none">- Nga Sekretari i Përgjithshëm i MFE janë nxjerrë urdhra për ngritjen e grupeve të punës, ku pjesë përbërëse e grupit janë punonjës të AKSHI-t. Një veprim i tillë nuk citohet në asnjë pikë të marrëveshjes në nivel shërbimi ndërmjet dy institucioneve protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), ku t’i jepet e drejtë titullarit të një institucioni të ngrejë urdhra me punonjës/specialist të një institucioni tjetër. Gjithashtu këto institucione nuk janë në varësi të njëra tjetrës, për pasojë grupi i auditimit i vlerëson këto urdhra të pabazuara juridikisht. <p>Në disa nga urdhrat e marrjes në dorëzim të aktiveve apo shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacionit, pjesë e grupit të marrjes në dorëzim janë punonjës jo specialistë të fushës, veprim në kundërshtim me pikën 43 të Udhëzimit Nr. 30 Datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, ku citohet “Komisioni përbëhet nga specialistë të fushës sipas llojit të aktiveve dhe, në rast nevojë, edhe nga ekspertë të jashtëm. Në komision bëjnë pjesë jo më pak se tre veta, duke përfshirë edhe punonjës in me përgjegjësi materiale”.</p>	faqe 11-17	e lartë	<p>Organet drejtuese të MFE dhe AKSHI-t në të ardhmen të marrin masat e nevojshme për ngritjen e grupeve të punës me punonjës brenda institucioneve përkatëse, përcaktimin e përgjegjësi individuale si dhe në përputhje me kërkesat e Udhëzimit nr. 30, për vendosjen e specialistëve të fushës sipas llojit të aktiveve.</p>
3	<p>Nga verifikimi analitik i 374 user-ave aktiv të sistemit të SIFQ, u konstatua:</p> <p>a) usera të cilët edhe pse e kanë përfunduar objektin për të cilin janë çelur, janë ende aktiv. Ky fakt mbart një risk të lartë për ndërhyrje të paautorizuara në sistem duke mos lënë gjurmë mbi aktivitetin që kanë kryer. Saktësisht: Oracle, Oracle3, Oracle5, Oracle7, Oracle9. Gjithashtu user-at nuk kanë një “End Date”, pra edhe pas shkëputjes së marrëdhënieve të punës, punonjësve nuk u është mbyllur ende account-i.</p> <p>b) useri FADMIN përdoret nga disa punonjës të cilat gjithashtu kanë userin e tyre, duke mos lënë gjurmë se cili punonjës ka kryer një veprim të caktuar me këtë user. Ky user ka 127 lloje të drejtash (atribute) në sistem, duke bërë që risku i përdorimit të tij nga shumë punonjës të jetë i lartë.</p> <p>c) Nuk ka një rregullore/ manual ku të përcaktohen atributet që secili user duhet të gëzojë në varësi të pozicionit të punës që ka.</p>	faqe 31-40	e lartë	<p>MFE në bashkëpunim me AKSHI-n të analizojë problematikat e konstatuar nga grupi i auditimit në lidhje me user-at e sistemit të SIFQ, duke marrë masat e nevojshme për çaktivizimin e user-ave të cilëve u ka përfunduar objekti i krijimit të tyre, fshirjen e user-it FADMIN, i cili nuk i përket asnjë punonjësi në veçanti.</p> <p>MFE në bashkëpunim me AKSHI-n të marrin masat e nevojshme për hartimin e një rregulloreje ku të përcaktohet qartë lidhja ndërmjet atributeteve të user-t me pozicionin e</p>

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

				punës.
4	<p>Nga auditimi i “Process Order” për vitin 2018, u konstatuan 33903 raste ku fusha “Bill Amount” është e barabartë me fushën “Shuma” (pra kontrata është mbyllur), por nuk ka marrë statusin “Closed”, me qëllim mbylljen e procesit.</p> <p>Gjithashtu u konstatuan 2 raste ku fusha “Bill Amount” është më e madhe se fusha “Shuma”. Ky veprim do të thotë se furnitori është paguar më shumë se vlera e kontratës. Për pasojë, rezulton se sistemi i thesarit në këto raste nuk ka mekanizmat e duhur parandalues për mos lejim të tejkalimit të vlerës së kontratës.</p>	faqe 31-40	e lartë	<p>MFE dhe AKSHI të analizojnë rastet e konstatuara të tejkalimit të vlerave të kontratave dhe më gjerë.</p> <p>Administruesit e sistemit të marrin masat e nevojshme për parandalimin automatik nga vetë sistemi të kësaj problematike.</p>
5	<p>Nga auditimi i Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, si dhe duke patur në konsideratë ndryshimet e fundit të akteve ligjore dhe nënligjore, mënyrën e organizimit të funksionimit të strukturave dhe sistemeve të teknologjisë së informacionit në MFE, u konstatua se sipas VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, procesin e ofrimit të shërbimit duhet ta mbulojë vetë AKSHI. Zërat e përfshira në këto marrëveshje në nivel shërbimi, gjenden të pasqyruara në kompetencat e përcaktuara nga VKM nr. 673 datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar dhe në marrëveshjen e nivelit të shërbimit datë 24.01.2018, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.</p>	faqe 17-28	e lartë	<p>MFE dhe AKSHI të analizojnë nevojën e adresimit të shërbimeve të cilat janë pjesë e MNSH-ve aktuale dhe de-jure i janë ngarkuar në mënyrë të drejtpërdrejtë AKSHI-t. Në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, të identifikohen problematikat dhe të merren masat për zgjidhjen e tyre.</p>

I.c Konkluzioni dhe Opinioni i Auditimit:

Grupi i auditimit mbështetur në Standardet ndërkombëtare të Auditimit përkatësisht në ISSAI 100, ISSAI 5300, ISSAI 5310 si dhe nenet 3 dhe 14 të ligjit 154 "Për Organizimin dhe Funksionimin e KLSH" datë 27.11.2014 konstaton se, mungesa e Strategjisë në drejtim të teknologjisë informacionit, mbart riskun e keq adresimit të burimeve të nevojshme për mbështetjen e veprimtarisë së MFE. Në gjykimin tonë, identifikimi dhe administrimi i elementëve kritikë në ofrimin shërbimeve dhe garantimin e sigurisë së të dhënave si dhe vazhdimësisë në ofrimin e shërbimit nëpërmjet teknologjisë së informacionit është i pa pamjaftueshëm. Në këtë drejtim, përdorimi i sistemeve në MFE mbart një risk të lartë në mbarëvajtjen e funksionaliteteve të ndërtuara në shërbim të qëllimit dhe objektivave institucionale. Ndërveprimi dhe bashkëpunimi i sistemeve të informacionit në lidhje me automatizimin e të dhënave me rëndësi të veçantë nuk është e konsoliduar.

II. HYRJE

Mbështetur në Ligjin 154/2014, datë 27.11.2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e KLSH”, në zbatim të Programit të Auditimit nr. 357/1, datë 18.06.2019 miratuar nga Kryetari i KLSH, me afat auditimi 06.06.2019 deri në 22.07.2019, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, (MFE), Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE, ku

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

periodha e audituar ishte 01.01.2018 deri në 30.06.2019, u krye auditimi mbi “Auditimin e Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit”, me Grup Auditimi të përbërë nga:

II.a Titulli: Auditimi Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, (MFE), Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE

II.b Marrësi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë, (MFE)

III.c Objektivat dhe qëllimi:

Objekti i Auditimit TIK ushtruar në MFE dhe Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE, është përcaktimi nëse objektivat e subjektit arrihen në mënyrë efektive duke përdorur burimet IT, duke përfshirë pajtueshmërinë me kërkesat ligjore dhe rregullatorë, konfidencialitetit, integritetin si dhe disponueshmërinë e sistemeve të informacionit dhe të dhënave që gjenden në të.

Qëllimi i Auditimit TIK ushtruar në MFE dhe Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE, është dhënia e opinionit apo vlerësimi nëse ekzistojnë kontrollet dhe mekanizmat e duhur me qëllim krijimin/ mirëmbajtjen/ zhvillimin e burimeve IT dhe funksioneve për të cilat këto burime shërbejnë.

Objektivat e këtij projekt auditimi, u vendosën në koherencë me veprimtarinë, vizionin, qëllimin dhe objektivat në MFE dhe Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE, duke marrë në konsideratë të gjithë kuadrin rregullator në bazë të të cilit institucioni zhvillon veprimtarinë e tij. Për të arritur në dhënien e një opinionit, është mbledhur informacion, të dhëna dhe prova, për të përcaktuar nëse nëpërmjet teknologjisë mbrohen asetet, ruhet integriteti i të dhënave, ndihmon realizimin e synimeve të subjektit që auditohet të arrihen në mënyrë efektive duke përdorur burimet në mënyrë eficiente.

II.d Identifikimi i çështjeve:

Pas marrjes së informacionit nga subjekti dhe përpunimit të tij nga grupi i auditimit kanë rezultuar si fusha me risk më të lartë si më poshtë:

1. Auditimi i funksionimit të Qeverisjes TIK

a. Verifikim i strategjisë, politikave dhe procedurave dhe vlerësimi i burimeve njerëzore në TIK

2. Auditimi i menaxhimit të ndryshimit

3. Auditimi i zhvillimit dhe blerjes në teknologjinë e informacionit

a. Marrëveshjet e Nivelit të Shërbimit (Service Level Agreement)

4. Auditimi i Sigurisë së Informacionit

a. Siguria e të dhënave dhe vazhdimësia në ofrimin e shërbimit

b. Të drejtat e përdoruesve dhe menaxhimi i tyre.

5. Auditimi i sistemeve

a. Verifikim i kontrolleve të aplikacioneve për të dhënat Input/Output

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCIVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

II.e Përgjegjësitë e strukturave drejtuese:

Ministria e Financave dhe Ekonomisë është person juridik, publik që ka si mision arritjen e stabilitetit ekonomik nëpërmjet drejtimit me eficiencë, efektivitet dhe transparencë të financave publike.

Ministria e Financave dhe Ekonomisë e ushtron veprimtarinë nëpërmjet këtyre fushave të përgjegjësisë shtetërore:

- Politikës makroekonomike dhe fiskale;
- Administrimit të të ardhurave;
- Administrimit të buxhetit të shtetit;
- Menaxhimit të borxhit publik;
- Administrimit financiar;
- Menaxhimit financiar dhe kontrollit;
- Menaxhimit të asistencës financiare të Bashkimit Evropian dhe menaxhimit të fondeve të Bashkimit Evropian;
- Inspektimit financiar publik;
- Bashkërendimit të përgjithshëm të auditimit të Brendshëm.

II.f Përgjegjësitë e audituesve:

Kontrolli i Lartë i Shtetit auditoi MFE dhe Njësinë e Teknologjisë së Informacionit të AKSHI-t atashuar për MFE, mbi periudhën e veprimtarisë nga 01.01.2018 deri në 30.06.2019, duke i kushtuar vëmendje çështjeve që lidhen me zbatimin e ligjshmërisë dhe rregullshmërisë si dhe standardeve ndërkombëtare të teknologjisë dhe auditimit TIK. Nga Grupi i auditimit, me përgjegjësi të plotë, janë analizuar të gjitha çështjet që përmban Programi i Auditimit nr. 357/1, datë 18.06.2019 miratuar nga Kryetari i KLSH. Në realizimin e këtij Projekt Auditimi, Grupi i auditimit është mbështetur në bazën ligjore mbi të cilën funksionon KLSH, standardet e auditimit, legjislacionin e fushës në të cilën operon MFE dhe Njësia e Teknologjisë së Informacionit e AKSHI-t atashuar për MFE. Gjithashtu, gjatë veprimtarisë audituese, është siguruar një evidencë e përshtatshme, e mjaftueshme dhe e besueshme auditimi, në të cilën jemi mbështetur në dhënien e konkluzioneve dhe rekomandimeve.

II.g Kriteret e vlerësimit:

Kriteret e vlerësimit bazohen në ligjet, rregulloret në fuqi, standardet e përcaktuara nga AKSHI si dhe ato ndërkombëtare COBIT dhe ISSAI 5300 për auditimin e Teknologjisë së Informacionit, Manuali i Teknologjisë së Informacionit. Opinionet dhe konkluzionet e nxjerra nga auditimi janë mbështetur në Standardet Kombëtare dhe Ndërkombëtare të Auditimit, janë dokumentuar në aktet e mbajtura, observacionet gjenden të reflektuara në këtë projekt raport, gjithashtu rekomandimet për përmirësimin e gjendjes.

Veprimtaria e MFE dhe AKSHI-t, mbështetet në bazën ligjore si më poshtë:

- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë (nenet 162-165);
- Ligji nr. 154/2014 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”;
- Ligji nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar dhe aktet ligjore në zbatim të tij;
- Ligji nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar dhe ligjet e udhëzimet vjetore të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për buxhetin, Rregulloret e Brendshme, etj;

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCIVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

- Ligji nr. 9643, date 20.11.2006 “Për Prokurimin Publik”, i ndryshuar;
 - Ligji nr. 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik”;
 - Legjislacioni mbi Krimin Kibernetik;
 - Ligji Nr. 9918, datë 19.05.2008, “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”;
 - Ligji Nr. 10325, datë 23.09.2010, “Për Bazat e të Dhënave Shtetërore”;
- Ligji nr. 9887, datë 10.03.2008, ndryshuar me ligjin nr. 48/2012 “Për Mbrojtjen e të Dhënave Personale”.

II.h Standardet e auditimit:

Auditimi është kryer, në përputhje me Kodin Etik, Standardet, dhe teknika auditimi, duke përfshirë pyetësorë, intervista, testimet dhe procedura, të cilat u gjykuan se ishin të nevojshme, për të dhënë një vlerësim sa më objektiv, profesional e të pavarur, të saktë, të plotë e të qartë, duke u fokusuar veçanërisht në standardet e fushës së auditimit të TIK, si: COBIT 4.1, Manuali i Auditimit IT, ISSAI 5310, etj.

III. GJETJET DHE REKOMANDIMET:

1. Auditimi i funksionimit të Qeverisjes TIK

a. Verifikim i strategjisë, politikave dhe procedurave dhe vlerësimi i burimeve njerëzore në TIK

Ministria e Financave dhe Ekonomisë është person juridik, publik që ka si mision arritjen e stabilitetit ekonomik nëpërmjet drejtimit me eficiencë, efektivitet dhe transparencë të financave publike.

Në bazë të VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, struktura TIK e MFE ka kaluar nën varësinë e AKSHI-t, me emërtim Drejtoria e Sistemeve dhe Teknologjisë së Informacionit.

Detyrat e Drejtorisë së Sistemeve TIK janë:

- Krijimi dhe gjenerimi i raporteve të reja nga sistemet financiare të Ministrisë së Financave, në varësi të kërkesave të drejtorive përkatëse. Realizimi i procesit të Help-Desk-ut dhe monitorimit të sistemeve kompjuterike të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë nga ana software dhe hardware mbështetur në zhvillimet gjithnjë e në rritje të teknologjisë së informacionit dhe në rritjen e kërkesave për informatizim të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë;
- Menaxhon krijimin, implementimin, mirëmbajtjen dhe administrimin e infrastrukturës hardware dhe software të sistemeve të informacionit financiar të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë. Menaxhon, krijon dhe zbaton standardet e sigurisë së infrastrukturës dhe telekomunikacionit në Ministrinë e Financave. Menaxhon punën e infrastrukturës së komunikimit LAN/WAN dhe e pajisjeve kompjuterike, mbështetur në zhvillimet gjithnjë e në rritje të teknologjisë së informacionit dhe në rritjen e kërkesave për informatizim të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.
- Suporti teknik i Sistemit të Thesarit që konsiston në mirëmbajtjen dhe disponueshmërinë e këtij sistemi online për procesimin e pagesave me nivel të lartë sigurie dhe aplikimeve të tjera. Përpunimi i informacionit financiar në Ministrinë e Financave si dhe dizenjimi, implementimi, administrimi, përditësimi dhe mirëmbajtja e bazës së të dhënave financiare

KONTROLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

si dhe aplikacionit financiar mbështetur në kërkesat funksionale të drejtorive përkatëse dhe mënyrën e shkëmbimit të informacionit në këto drejtori

Me qëllim auditimin e nivelit të administrimit të dokumentimit, të politikave dhe procedurave në lidhje me teknologjinë e informacionit në MFE u mor në shqyrtim “Manuali IT” i Drejtorisë TIK në MFE. Ky manual procedurash TIK përcakton politikën dhe procedurat që do të ndiqen për krijimin, mirëmbajtjen dhe administrimin e infrastrukturës dhe sistemeve të informacionit, për të identifikuar në mënyrë të përshtatshme, menaxhuar dhe mbrojtur burimet e informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE) nga përdorimi, modifikimi, zbulimi ose shkatërrimi aksidental ose i qëllimshëm. Këto politika dhe procedura mbrojnë integritetin, konfidencialitetin dhe disponueshmërinë e informacionit dhe do të mbrojnë interesat e MFE-së dhe personelit të saj. Ky manual është bazuar në standardet dhe rregulloret e publikuara nga AKSHI.

Nga auditimi u konstatua se:

1.Titulli i gjetjes: MFE dhe AKSHI nuk kanë ndërtuar një Plan Strategjik të Teknologjisë së Informacionit në nivel institucioni apo drejtorie.

Situata: Teknologjia e informacionit zhvillohet pa Plan Strategjik, duke sjellë mos pasqyrim të qartë të objektivave të MFE lidhur me sigurinë institucionale dhe infrastrukturën TI, objektivat strategjikë për burimet njerëzore të strukturës së TI pranë MFE, në kundërshtim me strategjinë kombëtare të zhvillimit të dixhitalizimit.

Kriteri: COBIT dhe Manuali i Teknologjisë së Informacionit

Ndikimi/efekti: Mos pasqyrimin e qartë të objektivave të MFE lidhur me sigurinë institucionale dhe infrastrukturën TI.

Shkaku: Mos zbatim i praktikave më të mira të fushës.

Rëndësia: E lartë

Rekomandimi: Strukturat drejtuese në MFE dhe AKSHI, duke marrë në konsideratë kohën, burimet e nevojshme si dhe rëndësinë e të dhënave që institucioni zotëron dhe përpunon, të marrin masa për hartimin e Planit Strategjik të Teknologjisë së Informacionit, ku të adresohen qartë objektivat e institucionit duke patur parasysh ndryshimet e ndodhura me aktet ligjore dhe nënligjore.

2.Titulli i gjetjes: MFE dhe AKSHI nuk kanë miratuar Manualin e Teknologjisë së Informacionit.

Situata: Nga auditimi u konstatua se Drejtorisë TIK pranë në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE) aktualisht zbaton Manualin IT ku përcaktohen procedurat që do të ndiqen për krijimin, mirëmbajtjen dhe administrimin e infrastrukturës dhe sistemeve të informacionit, por ky manual është ende i pa miratuar nga nëpunësi autorizues.

Ndikimi/efekti: risk për moszbatim të procedurave të përcaktuara

Shkaku: Mos kryerja e detyrave funksionale menaxheriale.

Rëndësia: E mesme

Rekomandimi MFE në bashkëpunim me Drejtorinë TIK atashuar pranë MFE të marrin masa për përditësimin dhe miratimin e Manualin IT të Teknologjisë së Informacionit me ndryshimet e ndodhura me bazën ligjore dhe nënligjore.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Vlerësimi i burimeve njerëzore në strukturën e TIK

Misioni i Strukturës TIK atashuar pranë MFE është zhvillimi dhe menaxhimi i sistemeve të informacionit financiar dhe infrastrukturës së teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, ndërveprimi me sisteme të tjera informacioni dhe ofrimi me cilësi të lartë i shërbimeve elektronike, mbështetur në zhvillimet gjithnjë e në rritje të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Në bazë të VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, struktura TIK e MFE ka kaluar nën varësinë e AKSHI-t. Struktura përkatëse e stafit, nga pjese përbërëse e shërbimit civil ligji Nr. 152/2013 “Për nëpunësit civil”, i ndryshuar kanë kaluar në punonjës me kontrate referuar ligjit nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Në përbërje të organikës dhe strukturës së re të MFE pas futjes në fuqi të VKM-s së sipërcituar, nuk ka më punonjës/ specialist të teknologjisë së informacionit. Suporti teknik, në hardware dhe software ofrohet nga njësia e IT në varësi të AKSHI-t atashuar pranë MFE.

Shërbimet që AKSHI duhet ti ofrojë MFE janë të rregulluara dhe përcaktuara në marrëveshjen e nivelit të shërbimit (SLA) të nënshkruar ndërmjet tyre me shkresën nr. 420 prot., datë 24.01.2018 protokolluar në AKSHI-t, dhe me nr. 653/1 prot., datë 24.01.2018 protokolluar në MFE, me qëllim përcaktimin e nivelit të shërbimit që AKSHI duhet ti ofrojë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë. Struktura e burimeve njerëzore e njësisë së teknologjisë së informacionit pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është e emërtuar Drejtoria e Sistemeve dhe Teknologjisë së Informacionit dhe ka në përbërje 4 sektorë: *sektori i menaxhimit të sistemit të integruar financiar, sektori i zhvillimit dhe i mirëmbajtjes së infrastrukturës, sektori helpdesk dhe i monitorimit, sektori i menaxhimit të thesarit dhe aplikimeve të tjera..*

Struktura e miratuar Drejtorisë TIK është e përbërë nga 13 punonjës dhe aktualisht e ushtron aktivitetin e saj me 9 punonjës. Çdo sektor ka një përgjegjës sektori dhe dy specialistë të fushës (1+2). Struktura TIK paraqitet grafiksht si më poshtë:

Figura nr. 1: Struktura TIK pranë MFE

Tabela nr.1: Struktura e Drejtorisë TIK pranë MFE

Nr.	Emërtimi Drejtoria TIK pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë	Numër, viti 2018	
		Plan	Fakt
I	Drejtör	1	1
II	Sektori i Menaxhimit të Sistemit të Integruar Financiar	3	2
	Përgjegjës Sektori	1	0
	Specialist	1	1
	Specialist	1	1
III	Sektori i Menaxhimit të Thesarit dhe Aplikimeve të tjera	3	3
	Përgjegjës sektori	1	1
	Specialist	1	1
	Specialist	1	1
IV	Sektori i Zhvillimit, Mirëmbajtjes dhe Sigurisë së Infrastrukturës	3	1
	Përgjegjës sektori	1	0

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

	Specialist	1	0
	Specialist	1	1
V	Sektori i Helpdeskut dhe Monitorimit	3	2
	Specialist	1	1
	Specialist	1	1
	Gjithsej	13	9

Burimi: MFE. Përpunuar nga Grupi i Auditimit

Nga auditimi u konstatua se:

3. Titulli i gjetjes: Vakanca në burimet njerëzore dhe mungesa e trajnimeve

Situata: Nga auditimi u konstatua se Drejtoria TIK aktualisht e ushtron aktivitetin e saj me 9 punonjës, edhe pse struktura e miratuar është e përbërë nga 13 punonjës. Duke u nisur nga rëndësia specifike e Drejtorisë TIK në MFE konstatohen mungesa në staf në disa pozicione të rëndësishme të sektorëve të drejtorisë TIK, duke rritur riskun e mos përmbushjes së detyrave. Drejtoria TIK pranë MFE nuk kryen trajnime në fusha specifike dhe nuk ka vendosur standarde të cilat do të çonin në rritjen profesionale dhe kualifikimin e stafit të TI.

Kriteri: Struktura e miratuar organike e drejtorisë TIK

Ndikimi/efekti: Mungesa e stafit dhe mungesa e trajnimeve sjell riskun e mos përmbushjes së detyrave, funksioneve dhe objektivave përkatëse për mbështetjen e veprimtarisë së MFE.

Shkaku: Mungesa e një plani trajnimesh dhe shkëputja e marrëdhënieve të punës së punonjësve.

Rëndësia: E lartë

Rekomandimi: Strukturat drejtuese të AKSHI-t në bashkëpunim me MFE të marrin masa për mirë menaxhimin e burimeve njerëzore duke plotësuar vendet vakante dhe të hartojnë politika për zhvillimin e tyre nëpërmjet trajnimeve në lidhje me sistemet, sigurinë dhe teknologjinë e informacionit, me qëllim përmbushjen e nevojave në fushën TIK në MFE.

2. Auditimi i menaxhimit të ndryshimit

Në zbatim të pikës 2 “*Auditimi i Menaxhimit të ndryshimit*” të programit të auditimit grupi i auditimit ka marrë në konsideratë dhe në shqyrtim marrëveshjen e bashkëpunimit ndërmjet AKSHI-t dhe MFE-s, nënshkruar ndërmjet palëve me shkresën nr. 420 prot., datë 24.01.2018 protokolluar në AKSHI-t dhe me nr. 653/1 prot., datë 24.01.2018 protokolluar në MFE, me qëllim përcaktimin e nivelit të shërbimit që AKSHI duhet ti ofrojë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë sipas përcaktimeve të Aneksit 1 bashkëlidhur kësaj marrëveshjeje.

Synimi i marrëveshjes është ofrimi i shërbimeve me qëllim rritjen e efektivitetit, kufizimin e risqeve teknike, ruajtjen e integritetit dhe vazhdueshmërinë e punës, etj.

Kjo marrëveshje bazohet në VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “*Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit*”, i ndryshuar. Në këtë marrëveshje thuhet se cili është objekti i marrëveshjes, të drejtat dhe detyrimet e ofruesit të shërbimit.

Një nga pikat e kësaj marrëveshjeje është administrimi i incidenteve, problemeve dhe disponueshmërisë. Ofruesi i shërbimit (AKSHI) duhet të zotërojë një bazë të dhënash të gabimeve të njohura dhe historikun e incidenteve të mëparshme. Me anë të procedurës së administrimit të problemeve ofruesi i shërbimit (AKSHI) duhet të kryej analizën e prirjes së informacionit për të identifikuar rrënjët e incidenteve dhe mundësitë për të parandaluar ndodhjen e tyre. Ofruesi i shërbimit (AKSHI) duhet të jetë i disponueshëm për të ofruar shërbim në institucionin përfitues të këtij shërbimi që është MFE.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Gjithashtu u auditua, implementimi dhe përdorimi i manualit të teknologjisë së informacionit (*i përditësuar*), në të cilin përshkruhen procedurat dhe metodat në menaxhimin e situatave dhe ngjarjeve të ndryshme që mund ndodhin.

Procedura e raportimit të problemit, Plani i veprimit për menaxhimin e incidenteve, Raporti i kërkesave për menaxhimin e problemeve, Log-et e problemeve, etj.

Të gjitha pikat e sipërcituara në manualin e teknologjisë së informacionit të MFE menaxhohen mbi bazë ngjarjesh, dmth jepet suport, mbështetje teknike dhe logjike për operacionet TI nëpërmjet shkëmbimeve verbale por nuk dokumentohen.

Duke mos realizuar identifikimin e problemeve dhe incidenteve MFE rrezikon që këto probleme, incidente të përsëriten dhe mënyra dhe koha e zgjidhjes së tyre është e papërcaktuar duke rrezikuar mbarëvajtjen e punës së sistemeve, ndërprerjen e shërbimeve, etj. Identifikimi i problemeve dhe incidenteve çon në gjetjen e zgjidhjeve për ti trajtuar ato dhe për të parandaluar ndodhjen e incidenteve të ngjashme në të ardhmen dhe në mënyrë që shërbimet e institucionit të mos komprometohen.

Pasja e procedurave të dokumentuara për zbulimin dhe regjistrimin e kushteve të parregullta ul riskun:

- e aksesit të paautorizuar të përdoruesve edhe ndërhyrjet e paautorizuara;
- e dështimeve të rrjetit;
- e funksionalitetin e ulët të programeve (ofrimi i shërbimeve);
- e mungesës së aftësive të përdoruesve final.

Mungesa e masave dhe mungesa e rregullores për trajtimin e incidenteve bën që institucioni:

- të mos ketë të identifikuar risqet me efekt negativ në TI dhe në proceset e punës;
- të mos ketë të përcaktuara veprimet si reagim ndaj kërcënimeve duke i zgjidhur incidentet e ndodhura në drejtorinë qendrore dhe ato rajonale mbi bazë ngjarjeje.

Gjithashtu mungesa e rregullores për trajtimin e incidenteve sjell:

- mospërcaktim të detyrave dhe përgjegjësisë në rast të ndodhjes së një gabimi/ incidenti,
- mos efektivitet në kryerjen e punës së specialistëve të TI për shkak të mundësisë së ndërprerjes së punës në rast incidenti;
- sjell mungesë të koordinimit të menaxhimit të informacionit;
- mos përgjigje ndaj gabimeve që mund të shndërrohen në serioze për mbarëvajtjen e punës;
- mos dokumentim dhe mos lënie gjurmësh për trajtimin e gabimeve/incidenteve.

Në këtë marrëveshje thuhet gjithashtu se Ofruesi i Shërbimit duhet të krijojë/diskutojë me Përfituesin e Shërbimit një axhendë periodike kontrollesh Javore dhe Mujore.

Në këto kontrolle përfshihet:

- Kontrolli i logeve të serverave;
- Kontrolli i statistikave të storage;
- Kontrolli i statistikave për programe;
- Kryerja e mirëmbajtjes proaktive;
- Testim/ kontroll i kompletuar i pjesëve më kritike të infrastrukturës së klientit;
- Rishikim i të dhënave mbi performancën e serverave;
- Etj.

Nga auditimi u konstatua se:

4.Titulli i gjetjes: Mos menaxhim i incidenteve, mos vlerësim i risqeve IT, mungesa e plan veprimit për minimizimin e risqeve.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Situata: Nga auditimi u konstatua se, MFE nuk ka regjistër të menaxhimit të incidenteve. Risqet menaxhohen mbi bazë ngjarjesh. Jepet suport, mbështetje teknike dhe logjike për operacionet IT që ndihmojnë mbarëvajtjen e strukturave të institucionit. Procedurat kryhen nëpërmjet shkëmbimeve verbale dhe nëpërmjet e-mail-eve, duke mos realizuar identifikimin e risqeve, mbart riskun e përsëritjes së incidenteve. Ekzistenca e një regjistri të menaxhimit të incidenteve bazohet në Objektivat e Kontrollit të Teknologjisë së Informacionit COBIT, Manualin e Auditimit IT si dhe praktikave më të mira.

Ndikimi/efekti: Mos parandalimin e incidenteve të ngjashme në të ardhmen.

Shkaku: Mos marrja e masave të nevojshme administrative

Rëndësia: E mesme

Rekomandimi: Strukturat Drejtuese në MFE në bashkëpunim me Drejtorinë e sistemeve dhe Teknologjinë e Informacionit atashuar pranë MFE-s të marrin masa për:

- identifikimin e risqeve IT dhe hartimin e regjistrit të risqeve mbi infrastrukturën TIK;
- dokumentimin dhe monitorimin e incidenteve;
- menaxhimin e ndryshimeve dhe dokumentimin e tyre.

5. Titulli i gjetjes: Nuk janë hartuar raportet e monitorimit të parashikuara në MNSH ndërmjet MFE dhe AKSHI-t.

Situata: Nga auditimi u konstatua se, Drejtoria e TIK e atashuar pranë MFE nuk ka hartuar raporte monitorimi dhe shërbimi në kundërshtim me pikën 4 të marrëveshjes në nivel shërbimit ndërmjet dy institucioneve protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), datë 24.01.2018.

Ndikimi/efekti: Pamundësi në monitorimin e zbatimit të MNSH ndërmjet MFE dhe AKSHI-t.

Shkaku: Mos hartim i raporteve të parashikuara në marrëveshje.

Rëndësia: E mesme.

Rekomandimi: Drejtoria e TIK pranë MFE në vijimësi të kryejë analizimin, prioritarizimin dhe ofrimin e shërbimeve të përcaktuara në MNSH-në ndërmjet institucioneve (MFE dhe AKSHI), hartimin e raporteve javore dhe mujore të shërbimeve të ofruara, me qëllim dhënien e sigurisë së arsyeshme për kryerjen me rigozitet të suportit.

Mbi ndërveprimin institucional dhe organizativ MFE - AKSHI

Meqenëse për periudhën nën auditim (01.01.2018-30.06.2019) sipas përcaktimeve të VKM 673, datë 22.11.2007 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, AKSHI është institucioni përgjegjës për sistemet, infrastrukturën hardware dhe software, koordinimin e bazës së të dhënave, menaxhimin e strukturës TIK etj, të subjektit nën auditim (MFE), për përmbushjen e projektit të auditimit është përfshirë si subjekt nën auditim edhe struktura e IT pranë MFE.

I. Urdhrat e marrjes në dorëzim

Nga auditimi u konstatua se:

- Nga Sekretari i Përgjithshëm i MFE janë nxjerrë urdhra për ngritjen e grupeve të punës, ku pjesë përbërëse e grupit janë punonjës të AKSHI-t. Një veprim i tillë nuk citohet në asnjë pikë të marrëveshjes në nivel shërbimi ndërmjet dy institucioneve protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), ku t’i jepet e drejtë titullarit të një institucioni të ngrejtë urdhra me punonjës/specialist të një institucioni tjetër. Gjithashtu këto institucione

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

nuk janë në varësi të njëra tjetrës, për pasojë grupi i auditimit i vlerëson këto urdhra të pabazuara juridikisht.

- Në disa nga urdhrat e marrjes në dorëzim të aktiveve apo shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacionit, pjesë e grupit të marrjes në dorëzim janë punonjës jo specialistë të fushës, veprim në kundërshtim me pikën 43 të Udhëzimit Nr. 30 Datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, ku citohet “Komisioni përbëhet nga specialistë të fushës sipas llojit të aktiveve dhe, në rast nevojë, edhe nga ekspertë të jashtëm. Në komision bëjnë pjesë jo më pak se tre veta, duke përfshirë edhe punonjësin me përgjegjësi materiale”.

(Shembuj: Urdhri Nr. 22775 prot, datë 27.12.2018 i Sekretarit të Përgjithshëm të MFE për ngritjen e grupit të punës për mbikëqyrjen e kontratës “Sistemi i qendëruar kompjuterik për përdoruesit e MF”. Pjesë e grupit janë ■■■■■ dhe ■■■■■. ■■■■■ është punonjëse e AKSHI-t. ■■■■■ dhe ■■■■■ janë me profil të ndryshëm nga fusha e procedurës.

Urdhri Nr. 18626/3, datë 19.11.2018 i Sekretarit të Përgjithshëm të MFE për ngritjen e grupit të punës për mbikëqyrjen e kontratës me objekt “Krijimi i dhomës së monitorimit network dhe sistemit voip”. Pjesë e grupit janë ■■■■■, ■■■■■ dhe ■■■■■. ■■■■■ është punonjëse e AKSHI-t. ■■■■■ dhe ■■■■■ janë me profil të ndryshëm nga fusha e procedurës).

II. Aktivet e fushës së IT

Për periudhën e audituar, procedurat e prokurimit si dhe lidhja e kontratave për mallrat apo shërbimet në fushën e teknologjisë së informacionit, janë zhvilluar dhe nënshkruar nga AKSHI, ndërsa vetë investimi si dhe detyrimi financiar kalojnë për MFE. VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, saktësisht në pika 18, citon: “Institucionet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave duhet të dorëzojnë pranë AKSHI-t 1 (një) kopje të dokumentacionit të plotë të çdo sistemi dhe infrastrukture TIK ekzistuese dhe kodin e burimit. Sistemet dhe infrastruktura TIK ekzistuese kalojnë nën administrimin dhe inventarin e AKSHI-t, së bashku me të drejtat dhe detyrimet juridiko-civile përkatëse brenda datës 30 shtator 2018”. Në zbatim të kërkesave të VKM Nr. 673, nga MFE dhe AKSHI janë ndërmarrë hapat e mëposhtëm:

- Me Urdhër të përbashkët të Sekretarit të Përgjithshëm të MFE dhe Drejtorit të Përgjithshëm të AKSHI-t, me nr. 5762 prot datë 21.03.2018 (MFE) dhe nr. 1311 prot datë 16.03.2018 (AKSHI), janë ngritur grupet e punës për evidentimin e sistemeve IT dhe infrastrukturave hardware të MFE, si dhe përcaktimin e listës së aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara objekt kalimi kapital. Grupi i punës për MFE përbëhet nga ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■ dhe ■■■■■. Grupi i punës për AKSHI-n përbëhet nga ■■■■■, ■■■■■ dhe ■■■■■.

Krahas grupeve të ngritura, ngarkohen për zbatim të urdhrit edhe Drejtoria e Përgjithshme Ekonomike dhe Shërbimeve Mbështetëse në MFE, dhe Sektori i Financës tek AKSHI. Afati për zbatim të urdhrit është data 30.03.2018.

- Me shkresën nr. 1649 prot, datë 06.04.2018, Drejtori i Përgjithshëm i AKSHI-t ka vënë në dijeni MFE për mosvënien ende në dispozicion të dokumentacionit përkatës lidhur me kalimin kapital të këtyre aktiveve nga ana e grupit të punës së MFE, edhe pse është tejkaluar afati 30.03.2018 i përcaktuar.

- Me Urdhër të Brendshëm nr. 234, me nr. 2520 prot, datë 31.05.2018 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKSHI-t, është caktuar grupi i punës për evidentimin e infrastrukturave hardware dhe sistemeve IT të MFE, si dhe marrjen në dorëzim të këtyre sistemeve,

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

infrastrukturave hardware si dhe dokumentacionit përkatës lidhur me to. Grupi i punës përbëhet nga ■■■ kryetar, ■■■ dhe ■■■ anëtarë.

- Me urdhrin nr. 642, datë 02.10.2018 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKSHI-t, është ndryshuar grupi i punës për evidentimin e infrastrukturave hardware dhe sistemeve IT të MFE, si dhe marrjen në dorëzim të këtyre sistemeve, infrastrukturave hardware si dhe dokumentacionit përkatës lidhur me to. Grupi i ri përbëhet nga ■■■, ■■■, ■■■, ■■■ dhe ■■■.

- Me urdhrin nr. 241, datë 24.06.2019 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKSHI-t, është ndryshuar grupi i punës për evidentimin e infrastrukturave hardware dhe sistemeve IT të MFE, si dhe marrjen në dorëzim të këtyre sistemeve, infrastrukturave hardware si dhe dokumentacionit përkatës lidhur me to. Grupi i ri përbëhet nga ■■■, ■■■, ■■■, ■■■ dhe ■■■.

- Ndërsa në lidhje me grupin e ngritur nga MFE, nuk ka asnjë ndryshim, edhe pse aktualisht jo të gjithë janë në marrëdhënie pune.

Grupit të auditimit i janë vënë në dispozicion korrespondencat e mbajtura në rrugë elektronike ndërmjet grupeve të punës dhe Drejtorisë Ekonomike në MFE, të cilat edhe pse kanë qenë të shpeshta, asnjëherë nuk i kanë dhënë zgjidhje konkrete çështjes kryesore, asaj të kalimit të kapitalit dhe detyrimeve përkatëse ndërmjet institucioneve.

Edhe pse ka kaluar rreth 1 vit e 4 muaj nga nxjerrja e urdhrin të përbashkët për kalimin e kapitalit, si dhe rreth 10 muaj nga afati i vendosur në VKM Nr. 673, ky proces ende nuk ka përfunduar. Aktualisht sistemet e IT dhe infrastruktura hardware e MFE, janë ende pjesë e inventarit të MFE, e për pasojë edhe detyrimet juridike dhe financiare mbi këto sisteme, në kundërshtim me pikën 18 të VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar.

III. Ndryshim ligjor

Nga auditimi i sistemeve të teknologjisë së informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, u konstatua se VKM nr. 352, datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ)” dhe VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, janë në kundërshtim për sa i përket përcaktimit të institucionit administrues të SIFQ. Saktësisht, në VKM nr. 352, pika 5/a, citohet: “Institucioni administrues i SIFQ është Ministria e Financave”, ndërkohë në VKM nr. 673, pika 9 citohet: “AKSHI është administrator i çdo sistemi TIK që ka si përdorues institucionet apo organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave”.

Në VKM nr. 673 (si akt më i vonshëm kronologjikisht), nuk përcaktohet asnjë dispozitë apo nen i cili shfuqizon apo ndryshon nenet e VKM nr. 352.

Aktualisht, të dyja VKM-të janë në fuqi, edhe pse kundërshtojnë njëri tjetrin për sa i përket administrimit të sistemit Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ).

Nga auditimi u konstatua se:

6. Titulli i gjetjes: Kundërshtim i akteve ligjore mbi administrimin e SIFQ.

Situata: Nga auditimi i ushtruar mbi sistemet e teknologjisë së informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, u konstatua se baza ligjore, më konkretisht VKM nr. 352, datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ)” dhe VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, janë në kundërshtim për sa i përket përcaktimit të institucionit administrues të SIFQ. Saktësisht, në VKM nr. 352, pika 5/a, citohet: “Institucioni administrues i SIFQ është Ministria e Financave”, ndërkohë në VKM nr. 673,

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

pika 9 citohet: “AKSHI është administrator i çdo sistemi TIK që ka si përdorues institucionet apo organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave”.

Në VKM nr. 673 (si akt më i vonshëm kronologjikisht), nuk përcaktohet asnjë dispozitë apo nen i cili shfuqizon apo ndryshon nenet e VKM nr. 352.

Aktualisht, të dyja VKM-të janë në fuqi, edhe pse kundërshtojnë njëri tjetrin për sa i përket administrimit të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ).

Kriteri: VKM nr. 352, datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ)” dhe VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar,

Ndikimi/efekti: Kundërshtim ligjor mbi administrimin e SIFQ.

Shkaku: VKM nr. 673 në kundërshtim me VKM nr. 352 për administrimin e SIFQ nga Ministria e Financave.

Rëndësia: E lartë.

Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të marrin masa për ngritjen e një grupi të përbashkët me qëllim hartimin, përcaktimin e propozimin e ndryshimeve të nevojshme në bazën rregullatore për të drejtat Administruese të Sistemit Informatik Financiar Qeveritar.

7. Titulli i gjetjes: Janë ngritur urdhra të pabazuara juridikisht dhe në kundërshtim me Udhëzimin Nr. 30 Datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar.

Situata: Nga auditimi u konstatua se:

- Nga Sekretari i Përgjithshëm i MFE janë nxjerrë urdhra për ngritjen e grupeve të punës, ku pjesë përbërëse e grupit janë punonjës të AKSHI-t. Një veprim i tillë nuk citohet në asnjë pikë të marrëveshjes në nivel shërbimi ndërmjet dy institucioneve protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), ku t’i jepet e drejtë titullarit të një institucioni të ngrejtë urdhra me punonjës/specialist të një institucioni tjetër. Gjithashtu këto institucione nuk janë në varësi të njëra tjetrës, për pasojë grupi i auditimit i vlerëson këto urdhra të pabazuara juridikisht.
- Në disa nga urdhrat e marrjes në dorëzim të aktiveve apo shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacionit, pjesë e grupit të marrjes në dorëzim janë punonjës jo specialistë të fushës, veprim në kundërshtim me pikën 43 të Udhëzimit Nr. 30 Datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, ku citohet “Komisioni përbëhet nga specialistë të fushës sipas llojit të aktiveve dhe, në rast nevojë, edhe nga ekspertë të jashtëm. Në komision bëjnë pjesë jo më pak se tre veta, duke përfshirë edhe punonjësin me përgjegjësi materiale”.

Kriteri: Udhëzimit Nr. 30 Datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar.

Ndikimi/efekti: Risk i lartë për keq adresim të shpërndarjes së punës mbi sistemet e informacionit në MFE.

Shkaku: Interpretim i gabuar i akteve ligjore dhe nënligjore të marrëdhënieve ndërmjet MFE dhe AKSHI-t.

Rëndësia: E mesme.

Rekomandimi: Organet drejtuese të MFE dhe AKSHI-t në të ardhmen të marrin masat e nevojshme për ngritjen e grupeve të punës me punonjës brenda institucioneve përkatëse, përcaktimin e përgjegjësive individuale si dhe në përputhje me kërkesat e Udhëzimit nr. 30, për vendosjen e specialistëve të fushës sipas llojit të aktiveve.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

8. Titulli i gjetjes: Mos kalim i aktiveve nga MFE tek AKSHI sipas përcaktimeve të akte ligjore.

Situata: Për periudhën e audituar, procedurat e prokurimit si dhe lidhja e kontratave për mallrat apo shërbimet në fushën e teknologjisë së informacionit, janë zhvilluar dhe nënshkruar nga AKSHI, ndërsa vetë investimi si dhe detyrimi financiar kalojnë për MFE. VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, saktësisht në pika 18, citon: “Institucionet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave duhet të dorëzojnë pranë AKSHI-t 1 (një) kopje të dokumentacionit të plotë të çdo sistemi dhe infrastrukture TIK ekzistuese dhe kodin e burimit. Sistemet dhe infrastruktura TIK ekzistuese kalojnë nën administrimin dhe inventarin e AKSHI-t, së bashku me të drejtat dhe detyrimet juridiko-civile përkatëse brenda datës 30 shtator 2018”. Me Urdhër të përbashkët të Sekretarit të Përgjithshëm të MFE dhe Drejtorit të Përgjithshëm të AKSHI-t, me nr. 5762 prot, datë 21.03.2018 (MFE) dhe nr. 1311 prot, datë 16.03.2018 (AKSHI), janë ngritur grupet e punës për evidentimin e sistemeve IT dhe infrastrukturave hardware të MFE, si dhe përcaktimin e listës së aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara objekt kalimi kapital.

Edhe pse ka kaluar rreth 1 vit e 4 muaj nga nxjerrja e urdhrit të përbashkët për kalimin e kapitalit, si dhe rreth 10 muaj nga afati i vendosur në VKM Nr. 673, ky proces ende nuk ka përfunduar. Aktualisht sistemet e IT dhe infrastruktura hardware e MFE, janë ende pjesë e inventarit të MFE, e për pasojë edhe detyrimet juridike dhe financiare mbi këto sisteme, në kundërshtim me pikën 18 të VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar.

Kriteri: VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar.

Ndikimi/efekti: Aktivitetet e sistemeve të informacionit nuk kanë kaluar ende nga MFE tek AKSHI.

Shkaku: Mungesë efektiviteti në bashkëpunimin ndërmjet strukturave të ngarkuara.

Rëndësia: E lartë.

Rekomandimi: Organet drejtuese të MFE dhe AKSHI-t të marrin masat e nevojshme për përfundimin e procesit të kalimit të aktiveve të sistemeve të informacionit nga MFE tek AKSHI, si dhe të përcaktojnë përgjegjësitë për vonesat e shkaktuara të zbatimit të kërkesave ligjore lidhur me këtë çështje.

3. Auditimi i zhvillimit dhe blerjes në teknologjinë e informacionit

a. Marrëveshjet e Nivelit të Shërbimit (Service Level Agreement)

3.a.1. Mirëmbajtja e Sistemit të Thesarit dhe blerje licensa Oracle

Ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) dhe bashkimit të operatorëve “██████” shpk dhe “██████” shpk është lidhur kontrata me nr. 2865 prot, datë 21.06.2018 me objekt “Mirëmbajtja e Sistemit të Thesarit dhe blerje licensa Oracle”. Vlera e kontratës është 133,470,403.25 lekë pa TVSH ose 160,164,483.9 lekë me TVSH. Zbatimi i kontratës do të vazhdojë për 24 muaj, sipas përshkrimit në ofertën e dorëzuar. Personat e autorizuar për ndjekjen e kontratës janë ██████ për AKSHI-n dhe ██████ e ██████ respektivisht për “██████” shpk dhe “██████” shpk.

Me Urdhër të Sekretares së Përgjithshme të Ministrisë së Financave nr. 15323 prot, datë 20.08.2018 është ngritur grupi i punës për mbikëqyrjen e kontratës, me përbërje: ██████, ██████ dhe ██████.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Tabela nr. 2: Vlerat financiare sipas zërave

	Produkti	Vlera (në lekë)
1	Oracel users	98,314,150
2	Përditësimi i ndërfaqeve për integrimin me ESB	22,500,000
3	Mirëmbajtje Sistem Thesari (2 vjet)	12,656,253.25
	Totali (pa TVSH)	133,470,403.25

Burimi: Grupi i auditimit

Në lidhje me këtë kontratë, grupi i auditimit veçon:

1. Marrëveshja në nivel shërbimi për mirëmbajtjen e sistemit të thesarit, referuar VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, duhet ta mbulojë vetë AKSHI. Më poshtë citohen pikat e VKM, ku mbështetet opinioni i grupit të auditimit:

“5. AKSHI, në funksion të përmbushjes së veprimtarisë së saj, ushtron kompetencat kryesore, si më poshtë vijon:

gj) Ngre, mirëmban dhe administron sisteme dhe aplikacione të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, infrastrukturën e qendëruar dhe infrastrukturën TIK, përfshirë edhe ato të klasifikuara si “sekret shtetëror”, për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave.

6. AKSHI, në ushtrim të veprimtarisë së saj, kryen edhe këto detyra e përgjegjësi të veçanta, si më poshtë vijon:

i) Përgjigjet për ngritjen, mirëmbajtjen dhe administrimin e sistemeve dhe aplikacioneve të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, për infrastrukturën e qendëruar dhe infrastrukturën TIK, për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave. Ai organizon prokurimin e përqendruar për pajisjet TIK, me vlerë mbi kufirin monetar të prokurimeve me vlera të vogla, dhe për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, të cilat, jo më vonë se data 30 qershor, i dërgojnë kërkesë me shkrim AKSHI-t për nevojat e tyre për projektet dhe pajisjet TIK për vitin pasardhës.

k) Zhvillon, administron dhe mirëmban infrastrukturën hardware dhe software të shërbimeve të qeverisjes elektronike, e cila përbëhet nga: ..., Regjistri Kombëtar i Bazave të të Dhënave Shtetërore,

11. Njësia e teknologjisë së informacionit e të komunikimit është përgjegjëse për:

a) administrimin e infrastrukturës, sistemeve dhe shërbimeve TIK në ministritë e linjës dhe në institucionet e varësisë, në rast se nuk detajohet ndryshe. Për pajisjet, sistemet në të cilat përpunohet informacioni i klasifikuar “sekret shtetëror”, NATO, BE, shteteve dhe organizatave të tjera ndërkombëtare, administrimi i kësaj infrastrukture kryhet sipas legjislacionit në fuqi për informacionin e klasifikuar;

b) ofrimin e shërbimit të asistencës të nivelit 1, për infrastrukturën fizike, pajisjet TIK dhe funksionimin e sistemit për institucionin ku funksionon njësia.

23. Strukturat përgjegjëse TIK bëhen pjesë të strukturës së AKSHI-t. Punonjësit aktualë të njësive të teknologjisë së informacionit e të komunikimit (NJTIK), në përbërje të strukturave të institucioneve dhe organeve të administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, kalojnë tek AKSHI, brenda datës 31.12.2017 dhe do të trajtohen në bazë të

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për nëpunësit civil, në rastin e mbylljes dhe ristrukturimit të institucionit, apo Kodit të Punës. AKSHI vendos në dispozicion të institucioneve të përmendura në shkronjën “i”, të pikës 6, personelin e mjaftueshëm dhe të certifikuar sipas legjislacionit në fuqi, për të mbajtur në funksion optimal sistemet të cilat nuk preken nga fusha e veprimit të këtij vendimi”.

2. Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion mbi zbatimin e kontratës MNSH, u konstatua se nuk janë të përcaktuara rastet e penalteteve të mundshme ndaj operatorit ekonomik kundrejt cilësisë së shërbimit të ofruar prej tij, nëse cilësia nuk i përmbush kriteret e përcaktuara, veprim në kundërshtim me pikën 11 aneksi 1 të Udhëzimit të Ministrisë së Shtetit për Inovacion dhe Administratën Publike nr. 1159 datë 17.03.2014 “*Për hartimin e marrëveshjes së nivelit të shërbimit*”, i ndryshuar.

3.a.2. Shërbim për suport teknik për sistemin e thesarit

Ndërmjet Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe operatorit ekonomik “[REDACTED]” shpk është lidhur kontratë shërbimi me nr. 1852/6 prot, datë 13.11.2017 me objekt: “*Shërbim për suport teknik për sistemin e thesarit*”. Ky shërbim ka afat 24 muaj nga momenti i nënshkrimit të kontratës. Gjatë kësaj periudhe, do të punohet minimalisht dy javë në muaj onsite në ambientet e Drejtorisë së Sistemeve dhe Teknologjisë së Informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë dhe pjesën tjetër të kohës do të jetë i disponueshëm duke asistuar online në distancë. Vlera e kontratës është 9,514,800 lekë pa TVSH, ose 394,450 lekë në muaj.

Referuar kontratës, qëllimi i këtij shërbimi është suporti i vazhdueshëm për administrimin dhe operimin e sistemeve të ndryshëm që MFE ka në operim. Nëpërmjet këtij suporti, synohet rritja në mënyrë efektive e menaxhimit dhe administrimit të sistemeve të informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, në veçanti Sistemit të Thesarit, trajnimi dhe transferimi i njohurive drejt stafit IT.

Fushat e shërbimeve janë si më poshtë:

1. Të asistojë dhe këshillojë personelin e IT të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për mirëmbajtjen e sistemit të thesarit dhe administrimin e detyrave të nevojshme për funksionimin normal të pajisjeve, sistemeve operative dhe sistemeve të tjera të përfshira në sistemin e përgjithshëm të TS (dmth backup-in e nënsistemeve, menaxhimin e nënsistemit me dispozicion të lartë, sistemin e ruajtjes RAC one Node, Oracle Data Guard, Oracle Exadata).
2. Të asistojë dhe këshillojë personelin IT të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për të mundësuar përdorimin optimal të shërbimeve mbështetëse dhënë nga ofruesit e komponentëve të ndryshëm të sistemit SIFQ (HP, SUN, EMC, Exabyte, Huawei, Cisco etj) të koordinojë dhe këshillojë personelin IT për ngritjen dhe ekzekutimin e duhur të proceseve teknike dhe strukturat organizative të nevojshme për funksionimin e duhur të sistemeve të blerë.
3. Të udhëzojë, mbështesë, këshillojë dhe trajnojë personelin IT në ngritjen dhe operimin e proceseve të administrimit dhe mbështetjes, e nevojshme kjo për funksionimin e duhur të të gjithë sistemit TS dhe mekanizmin e përdorimit të të gjitha komponentëve të blerë.
4. Të udhëzojë dhe këshillojë për krijimin dhe mirëmbajtjen e sistemeve të testimit dhe trajnimit, të nevojshme për funksionimin e duhur të sistemit të thesarit.
5. Të këshillojë Drejtorinë e Shërbimeve dhe Teknologjisë së Informacionit lidhur me dispozitat e reja të mundshme të HW dhe SW (hardware dhe software) me qëllim të përmirësimit të sistemit të thesarit dhe të të gjithë informatizimit të Ministrisë së Financave.
6. Të këshillojë, mbështesë, trajnojë dhe ndihmojë Drejtorinë e IT-së në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë dhe stafin funksional për të gjetur zgjidhjet e duhura për çështjet që lidhen me

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

ndërfaqet me bankën e Shqipërisë, Bankat e Nivelit të dytë, DAP, DPT, DPD, ISSH, ISKSH etj.

7. Të këshillojë, mbështesë, trajtojë dhe ndihmojë Drejtorinë e Shërbimeve dhe Teknologjisë së Informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë për integrimin në Government Gateway si dhe projekteve të ardhshme që kërkojnë integrim apo shkëmbim të dhënash me Sistemin e Thesarit.

8. Të asistojë dhe këshillojë personelin IT në menaxhimin dhe/ose zgjedhjen e problemeve të shkaktuara nga komponentët e sistemit në mënyra sa më të mira.

9. Të bashkëpunojë ngushtësisht me personelin IT-së dhe të sigurojë transferim njohurish teknike lidhur me sistemin e thesarit dhe nënsistemet përbërëse të tij.

10. Të hartojë dhe aplikojë procedurat e back-up të sistemit. Eksperti ka për detyrë hartimin e procedurave të back-up si dhe këshillimin e stafit IT në lidhje me këtë çështje, por nuk është përgjegjës për të. Këto procedura do të shqyrtohen dhe miratohen nga Drejtoria e IT-së para se të aplikohen.

11. Të asistojë dhe këshillojë mënyra bashkëkohore administrimi dhe monitorimi të sistemeve të informacionit që mund të aplikohen në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë.

12. Çdo tre muaj duhet të dorëzojnë raporte mbi ecurinë e punës për periudhën që mbulohet si dhe rekomandime me shkrim për zhvillime apo ndryshime të cilat duhet të aplikohen sisteme, arkitekturë apo pajisje të cilat do të përmirësojnë dhe apo mirë funksionojnë sistemet informatike të cilat janë duke operuar apo që do të instalohen në të ardhmen. Për çdo zhvillim të hartojë procedurat përkatëse dhe të njoftojë stafin e IT-së për to.

13. Duhet të zhvillojë takime të rregullta me funksionarët dhe Drejtorinë e Sistemeve dhe Teknologjisë së Informacionit për të identifikuar dhe rekomanduar kërkesa të cilat duhet të implementohen në sistemet informatike.

Gjithashtu, në marrëveshjen e nivelit të shërbimit datë 24.01.2018, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), evidentojmë disa elementë:

1. Objekti: Kjo marrëveshje synon në ofrimin e shërbimeve me qëllim rritjen e efektivitetit, kohëzgjatjes, kufizimin e risqeve teknike, pra ruajtjen e integritetit, konfidencialitetit dhe vazhdueshmërinë e punës objekt i kësaj marrëveshjeve.

2. Ofruesi i shërbimit (AKSHI) do të ofrojë shërbimet e veta nga një staf teknologjik profesional dhe i specializuar.

3. Ofruesi i shërbimit duhet të krijojë/diskutojë me përfituesin e shërbimit një axhendë periodike kontrollesh si më poshtë:

a) Javore

- Kontroll i logeve të serverave
- Kontroll i statistikave
- Kontroll i statistikave për programe
- Kontroll i disqeve për problem në rast nevojë
- Të kryejë mirëmbajtje proaktive

b) Mujore

- Testim/kontroll i kompletuar i pjesëve më kritike të infrastrukturës së klientit
- Kontroll i detajuar i gjithë log-eve hardware/software
- Rishikim i të dhënave mbi performancën e serverave
- Rekomandime për upgrade të mundshme hardware

4. Në aneksin nr. 1 të marrëveshjes paraqitet një katalog me 43 shërbime (secili shërbim ka nën shërbime), për të cilat AKSHI zotohet se i kryen. Këto shërbime ndahen në 2 nivele suporti.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Sipas këtij aneksi, institucioni bën kërkesën pranë punonjësve të AKSHI-t të atashuar në këtë institucion, i cili konsiderohet si niveli 1. Me marrjen e kërkesës, niveli 1 nëse është në gjendje të zbatojë kërkesën, ofron zgjidhje dhe njofton institucionin që kërkesa është zbatuar dhe raporton pranë AKSHI-t, i cili konsiderohet si niveli 2. Nëse niveli 1 e ka të pamundur të ofrojë zgjidhjen, atëherë menjëherë njofton për asistencë nivelin 2, i cili ofron zgjidhjen dhe njofton institucionin që kërkesa është zbatuar.

Krahas marrëveshjes ndërmjet AKSHI-t dhe MFE, për çdo sistem në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë është nënshkruar një marrëveshje në nivel shërbimi (MNSH). Pra, çdo sistem i teknologjisë së informacionit, ka në çdo kohë suport të drejtorisë së IT të atashuar pranë MFE, si dhe nga një operator ekonomik privat i specializuar nëpërmjet MNSH-ve.

Sipas VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, pikat 5/gj, 6/i/k, 11/a/b, dhe 23, AKSHI ka aftësitë e nevojshme për shërbimet e ofruara në këtë kontratë.

Nga sa trajtuar më sipër, grupi i auditimit shpreh opinionin se shërbimet e përcaktuara në kontratën nr. 1852/6 prot, datë 13.11.2017 me objekt: “Shërbim për suport teknik për sistemin e thesarit”, duhet të mbulohen nga AKSHI, pasi:

1. Në dispozicion të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë aktualisht është atashuar një grup prej 9 punonjësish (niveli 1 i suportit) me specialistë të fushës së teknologjisë së informacionit, për dhënien e suportit pikërisht për sistemet e MFE.
2. Nëse problematikat e konstatuara, nuk arrijnë të zgjidhen nga niveli 1 i suportit, delegohet tek niveli 2 i suportit, i cili teorikisht ka specializim më të lartë lidhur me fushën e teknologjisë së informacionit.
3. Për të gjitha sistemet e informacionit aktualisht është nënshkruar një marrëveshje në nivel shërbimi, në zbatim të Udhëzimit të Ministrisë së Shtetit për Inovacion dhe Administratën Publike nr. 1159 datë 17.03.2014 “Për hartimin e marrëveshjes së nivelit të shërbimit”, i ndryshuar. Këto marrëveshje shërbejnë për mbarëvajtjen e punës në çdo rast si dhe kontrollin periodik të software-ve dhe pajisjeve hardware.

Gjithashtu, duke vlerësuar kontratën e cila është në fuqi, në opinion të grupit të auditimit:

1. Shërbimet e ofruara në këtë kontratë janë pak ose aspak të matshme, duke mos patur mundësinë e monitorimit rigoroz të zbatimit të saj.
2. Kjo kontratë është lidhur me idenë e një marrëveshjeve në nivel shërbimi, por elementët përbërës të saj nuk përputhen me Udhëzimin e Ministrisë së Shtetit për Inovacion dhe Administratën Publike nr. 1159 datë 17.03.2014 “Për hartimin e marrëveshjes së nivelit të shërbimit”, i ndryshuar, dhe Udhëzimin e Ministrisë ITIK nr. 2 datë 02.09.2013 “Për standardizimin e hartimit të termave të referencës për projektet TIK në administratën publike”
3. Kontrata, referuar pikave të shërbimit, ngjason më shumë me një trajnim të stafit të IT, sesa me një kontratë shërbimi ndaj sistemeve.

3.a.3. Krijimi i dhomës së monitorimit network dhe sistemi voip

Për periudhën objekt auditimi në subjektin e audituar MFE, është në proces zbatimi kontrata e lidhur, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) dhe █████ shpk me nr. 4036, datë 17.08.2018 me objekt “Krijimi i dhomës së monitorimit network dhe sistemi voip”. Vlera e kontratës është 19,780,000 lekë pa tvsh ose 23,736,000 lekë me tvsh dhe me vlerë mirëmbajtjeje 6,240,000 lekë pa tvsh. Vlera vjetore e shërbimit 1,560,000 lekë pa tvsh. Koha për implementimin e kontratës, 18 javë dhe 48 muaj mirëmbajtje, sipas përshkrimit në ofertën e dorëzuar.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Me Urdhër të Sekretares së Përgjithshme të Ministrisë së Financave nr. 18626/3, datë 19.11.2018 është ngritur grupi i punës për mbikëqyrjen e kontratës, me përbërje: ■■■■, ■■■■ dhe ■■■■.

Qëllimi për zhvillimin e këtij projekti është, ndërtimi i dhomës së monitorimit sipas standardeve të përcaktuara; monitorimi i pajisjeve në dhomën e serverave; monitorimi i sistemit CCTV në dhomën e serverave; monitorimi i sistemit CCTV në ambientet e institucionit; garantimi i funksionimit të infrastrukturës kompjuterike në kushte normale dhe në kushte emergjente dhe garantimi i fleksibilitetit të infrastrukturës fizike dhe rritjen e sigurisë së informacionit.

Auditimit mbi shkallën e sigurisë së dhomës së monitorimit, u krye në bazë të Rregullores për ndërtimin e dhomës së serverëve (*versioni 1.0, datë 02.12.2008*) miratuar nga AKSHI, që parashikon standardizimin e kërkesave teknike për ndërtimin dhe administrimin e dhomës së serverave në institucionet e Administratës Publike.

Grupi i auditimit, i shoqëruar nga personat përgjegjës të drejtorisë së teknologjisë së informacionit, zhvilloi verifikimin e dhomës së monitorimit të ndërtuar së fundmi në MFE. Për funksionimin e Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit në Ministrinë e Financave janë në funksionim dy dhoma serverësh.

-Dhoma qendrore e serverave e ristrukturuar rezultoi se plotëson parametrat TIK të përcaktuara nga AKSHI për ndërtimin e dhomës së Serverave.

-Dhoma e monitorimit të networkut e ndërtuar së fundmi si pjesë përbërëse e infrastrukturës së rrjetit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë plotëson parametrat TIK të përcaktuara nga AKSHI për ndërtimin e dhomës së Serverave.

Dhoma e monitorimit zë një sipërfaqe prej 16 m² dhe lartësia e saj është 4m. Ajo ka një kapacitet prej 2-3 rack të organizuar në një rresht. Sistemi i kondicionimit i instaluar siguron kushtet optimale për pajisjes që janë instaluar. Shpërndarja e kabujve të energjisë dhe e të dhënave është e instaluar në pjesën e poshtme të dyshemesë teknologjike. Sistemi i kondicionimit realizohet me pajisje me ventilim nga poshtë (down flow) me shpërndarje direkte me ftohje me ajër të kondicionuar. Dhoma është e ndërtuar me dysheme teknologjike dhe të gjitha instalimet janë realizuar me kanalinë metalike nën dysheme. Në dhomën e monitorimit janë instaluar sensorë temperature, lagështie dhe sensor uji. Të gjithë sensorët janë të lidhur me sistemin e Menaxhimit të Infrastrukturës së dhomës së serverave – BMS, i cili është një sistem ekzistues i lokalizuar në dhomën e serverave. Sistem hyrje-dalje kontrollohet me lexues karte në hyrje dhe në dalje. Në brendësi të dhomës së monitorimit janë instaluar dy kamera IP që monitorojnë ambientin e brendshëm. Gjithashtu është ngritur edhe sistemi PBX me teknologji VOIP (voice over IP), një sistem telefonik i qendëruar, me zgjidhje redundante (*që do të thotë që në momentin që bie njëra pajisje ngrihet tjetra në mënyrë që mos të ketë shkoputje të shërbimit*). Sistemi është standard SIP.

Mbështetur në specifikimet teknike të MNSH dhe nga dokumentacioni i administruar në lidhje me plotësimin e specifikimeve teknike të kërkuara dhe marrjen në dorëzim të shërbimit të mirëmbajtjes, u konstatua se:

- Sipas pikës 8 të termave të referencës “Garancia”, pjesë e dokumenteve të kontratës, Garancia do të zgjasë për një periudhë 12 mujore.

Aty shprehet se: *“furnizuesi do të përgjigjet brenda 24 orëve, gjatë periudhës së garancisë, për gabimet apo ankesat që vijnë si rezultat i materialeve defektoze apo mosfunksionimit të sistemit”. “Furnizuesi duhet të jetë gjithashtu përgjegjës për t’ju përgjigjur telefonatave*

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

urgjente, brenda një kohe të përcaktuar dhe për korrigjimin e të gjitha defekteve që çojnë në avari të pajisjeve apo të sistemit. Zëvendësimet e pjesëve do të kryhet vetëm me aprovimin e personave të autorizuar të MFE pasi të jenë njoftuar”.

Periudha e mirëmbajtjes ka filluar me marrjen në dorëzim të projektit, ashtu sikurse edhe periudha e garancisë në përputhje me udhëzimin nr. 1159, datë 17.03.2014 i Ministrit të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën publike “Për hartimin e Marrëveshjes së Nivelit të Shërbimit”, i ndryshuar.

- Bazuar në kërkesat e Aneksit 1 bashkëlidhur kontratës, pika 9 “Mirëmbajtja” kërkohet: *“Ofertuesi duhet të përpilojë një plan të detajuar për mirëmbajtjen e dhomës së monitorimit dhe networkut dhe sistemit Voip për periudhën 4 vjeçare. Kjo do të jetë e shoqëruar me një kontratë tip të mirëmbajtjes për dhomën e monitorimit dhe networkut dhe sistemit Voip me kostot e detajuara. Ofertuesi duhet të përfshijë një minimum prej 6 shërbimesh kontrolli gjatë vitit të parë”.*

Nga auditimi u konstatua se nuk janë plotësuar kërkesat e sipërcituara, pra hartimi i MNSH-s për këtë projekt nuk është hartuar në përputhje të plotë me aneksin 2, të Udhëzimit nr. 2, datë 02.09.2013 “Për standardizimin e hartimit të termave të referencës për projektet TIK në Administratën Publike” pjesa III pika 10 Aneksi 2. Sipas Udhëzimit të Ministrit të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike, nr. 1159, datë 17.03.2014 “Për Hartimin e Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit”, i ndryshuar, MNSH-ja duhet të ishte si aneks më vete bashkëlidhur kontratës administrative. Sipas Aneksit 1 të këtij urdhri ndër të tjera duhet të ishin përcaktuar elementë të rëndësishëm për realizimin e procesit të mirëmbajtjes, si drejtuesi i projektit, personin e kontaktit, përkufizimet e termave teknike, përshkrimi i shërbimeve, të drejtat dhe detyrimet e institucionit dhe të ofruesit të shërbimit, menaxhimi i shërbimeve, disponueshmëria e shërbimit, kufizimet e mundshme, mirëmbajtja e sistemit, matja e cilësisë së shërbimit, kërkesat e shërbimit, raporti i shërbimit dhe vlerësimet periodike, menaxhimi i vazhdueshmërisë së shërbimit, trajtimi i informacionit konfidencial, njoftimi i palëve, penalitetet e mundshme, dokumentacioni mbështetës, ndërprerja e MNSH-së, dhe të tjerë elementë të rëndësishëm që përcaktohen në aneksin 1. Si edhe mbështetur në VKM nr. 710, datë 21.08.2013 “Për krijimin dhe funksionimin e sistemeve të ruajtjes së informacionit, vazhdimësisë së punës dhe marrëveshjeve të nivelit të shërbimit”, i ndryshuar, pika 2, germa c. Në lidhje me këtë kontratë, grupi i auditimit veçon:

1. Marrëveshja në nivel shërbimi për mirëmbajtjen e dhomës së monitorimit network dhe sistemi voip, referuar VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, duhet të mbulohet nga vetë AKSHI. Më poshtë citohen pikat e VKM, ku mbështetet opinioni i grupit të auditimit:

“5. AKSHI, në funksion të përmbushjes së veprimtarisë së saj, ushtron kompetencat kryesore, si më poshtë vijon:

gj) Ngre, mirëmban dhe administron sisteme dhe aplikacione të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, infrastrukturën e qendëruar dhe infrastrukturën TIK, përfshirë edhe ato të klasifikuara si “sekret shtetëror”, për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave.

6. AKSHI, në ushtrim të veprimtarisë së saj, kryen edhe këto detyra e përgjegjësi të veçanta, si më poshtë vijon:

i) Përgjigjet për ngritjen, mirëmbajtjen dhe administrimin e sistemeve dhe aplikacioneve të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, për infrastrukturën e qendëruar dhe infrastrukturën TIK, për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave. Ai organizon prokurimin e përqendruar për pajisjet TIK, me vlerë

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

mbi kufirin monetar të prokurimeve me vlera të vogla, dhe për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, të cilat, jo më vonë se data 30 qershor, i dërgojnë kërkesë me shkrim AKSHI-t për nevojat e tyre për projektet dhe pajisjet TIK për vitin pasardhës.

k) Zhvillon, administron dhe mirëmban infrastrukturën hardware dhe software të shërbimeve të qeverisjes elektronike, e cila përbëhet nga: ..., Regjistri Kombëtar i Bazave të të Dhënave Shtetërore,

11. Njësia e teknologjisë së informacionit e të komunikimit është përgjegjëse për:

a) administrimin e infrastrukturës, sistemeve dhe shërbimeve TIK në ministritë e linjës dhe në institucionet e varësisë, në rast se nuk detajohet ndryshe. Për pajisjet, sistemet në të cilat përpunohet informacioni i klasifikuar “sekret shtetëror”, NATO, BE, shteteve dhe organizatave të tjera ndërkombëtare, administrimi i kësaj infrastrukture kryhet sipas legjislacionit në fuqi për informacionin e klasifikuar;

b) ofrimin e shërbimit të asistencës të nivelit 1, për infrastrukturën fizike, pajisjet TIK dhe funksionimin e sistemit për institucionin ku funksionon njësia.

23. Strukturat përgjegjëse TIK bëhen pjesë të strukturës së AKSHI-t. Punonjësit aktualë të njësive të teknologjisë së informacionit e të komunikimit (NJTIK), në përbërje të strukturave të institucioneve dhe organeve të administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, kalojnë tek AKSHI, brenda datës 31.12.2017 dhe do të trajtohen në bazë të përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për nëpunësit civil, në rastin e mbylljes dhe ristrukturimit të institucionit, apo Kodit të Punës. AKSHI vendos në dispozicion të institucioneve të përmendura në shkronjën “i”, të pikës 6, personelin e mjaftueshëm dhe të certifikuar sipas legjislacionit në fuqi, për të mbajtur në funksion optimal sistemet të cilat nuk preken nga fusha e veprimit të këtij vendimi”.

Gjithashtu mbështetur edhe në përshkrimet e punës të stafit të drejtorisë TIK të AKSHI-t atashuar pranë MFE, përkatësisht “Sektori i Zhvillimit dhe Mirëmbajtjes dhe Sigurisë së Infrastrukturës” ka detyra kryesore të përcaktuara për mirëmbajtjen dhe suportin në kategori të ndryshme.

3.a.4. Mirëmbajtje dhe upgrade i sistemit ALFA. Azhornim i sistemit të qendëruar financiar për Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë dhe degët e Thesarit Alpha Web Buxhetor

Për periudhën objekt auditimi në subjektin e audituar MFE, është në proces zbatimi kontrata e lidhur, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) dhe [REDAKTUAR] me nr. 2930, datë 22.06.2018 me objekt “Mirëmbajtje dhe upgrade i sistemit ALFA. Azhornim i sistemit të qendëruar financiar për Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë dhe degët e Thesarit Alpha Web Buxhetor”. Vlera e kontratës është 13,240,000 lekë pa tvsh ose 15,888,000 lekë me tvsh dhe me vlerë mirëmbajtjeje 3,500,000 lekë pa tvsh. Vlera mujore e shërbimit 1,750,000 lekë pa tvsh. Zbatimi i kontratës do të vazhdojë për 24 muaj, sipas përshkrimit në ofertën e dorëzuar.

MFE që prej vitit 2007 ka përdorur sistemin financiar Alpha Buxhetor për, Kontabilitetin, Blerjet, Inventarët, Likuiditetet dhe Raportet.

Update-mi i këtij sistemi ka ardhur si rezultat i mos ndërveprimit të degëve të thesarit në kohë reale me njësinë qendrore (MFE) dhe të disa mangësive të tjera në sistemin ekzistues si: nuk mundësonte raportin përmbledhës, pasi çdo njësi vartëse ka sistem më vete që nuk është konfiguruar të punojë me sistemin qendrore; nuk mundësonte përpunimin e të dhënave pasi konfigurimi i tyre është bërë jo në mënyrë të unifikuar për të gjithë njësitet; nuk mundësonte

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

krijimin e buxheteve në mënyrë të detajuar dhe raporte për monitorimin e vlerave të buxhetuara me ato të realizuara; nuk regjistronte çdo krijim, fshirje apo modifikim dokumenti nga ana e përdoruesve; etj. Periudha për implementimin e këtij sistemi ka filluar që nga data e nënshkrimit të kontratës deri në një periudhë 2 mujore për mbarimin e implementimit.

Komponentët kryesor të procedurës kanë qenë: Azhurnimi dhe implementimi i sistemit, trajtime, Garancia dhe Mirëmbajtje 2 vjeçare.

Dokumentacioni i administruar mbi mbikëqyrjen e kontratës mbështetur në Udhëzimi nr. 30, datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, pikat 43 dhe 54. VKM 914 datë 29.12.2014 “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik” i ndryshuar, neni 77.

Me shkresën nr. 13119/1, datë 31.08.2018 është ngritur komisioni për mbikëqyrjen e kontratës nr. 2930, datë 22.06.2018 i përbërë nga ■■■■■, Kryetar, ■■■■■ dhe ■■■■■, Anëtarë. (Përbërja e komisioneve të mbikëqyrjes është e ndarë, dy persona nga AKSHI dhe një person MFE). Me shkresën nr. 2049, datë 07.02.2019 është ndryshuar përbërja e komisionit për mbikëqyrjen e kontratës me përbërje ■■■■■, Kryetar, ■■■■■ dhe ■■■■■, Anëtar. Me shkresën nr. 2049, datë 13.03.2019 është ndryshuar sërish përbërja e komisionit për mbikëqyrjen e kontratës i përbërë nga ■■■■■, Kryetar, ■■■■■ dhe ■■■■■, Anëtar;

- Me datë 10.09.2018 kontaktori ka dërguar Raportin Final mbi implementimin dhe azhurnimin e sistemit Alpha Web Buxhetor i cili është i sigluar dhe vulosur nga kontraktori;
- Janë dorëzuar manuallet përkatëse për sistemin, për Rolet dhe Përdoruesit;
- Për shërbimin e mirëmbajtjes janë mbajtur procesverbalet e marrjes në dorëzim të shërbimit mirëmbajtje/suport nga komisioni i marrjes në dorëzim, bashkëlidhur procesverbalit janë raporti për periudhën e suportit ku përshkruhen ndërhyrjet përkatëse të realizuara dhe fatura.

Mbështetur në specifikimet teknike të MNSH dhe nga dokumentacioni i administruar në lidhje me plotësimin e specifikimeve teknike të kërkuara dhe marrjen në dorëzim të shërbimit të mirëmbajtjes, u konstatua se:

- Hartimi i MNSH-s për këtë projekt nuk është hartuar në përputhje të plotë me aneksin 2, të Udhëzimit nr. 2, datë 02.09.2013 “Për standardizimin e hartimit të termave të referencës për projektet TIK në Administratën Publike” pjesa III pika 10 Aneksi 2. Sipas Udhëzimit të Ministrit të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike, nr. 1159, datë 17.03.2014 “Për Hartimin e Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit”, i ndryshuar, MNSH-ja duhet të ishte si aneks më vete bashkëlidhur kontratës administrative. Sipas Aneksit 1 të këtij urdhri ndër të tjera duhet të ishin përcaktuar elementë të rëndësishëm për realizimin e procesit të mirëmbajtjes, si drejtuesi i projektit, personin e kontaktit, përkufizimet e termave teknike, përshkrimi i shërbimeve, të drejtat dhe detyrimet e institucionit dhe të ofruesit të shërbimit, menaxhimi i shërbimeve, disponueshmëria e shërbimit, kufizimet e mundshme, mirëmbajtja e sistemit, matja e cilësisë së shërbimit, kërkesat e shërbimit, raporti i shërbimit dhe vlerësimet periodike, menaxhimi i vazhdueshmërisë së shërbimit, trajtimi i informacionit konfidencial, njoftimi i palëve, penalitetet e mundshme, dokumentacioni mbështetës, ndërprerja e MNSH-së, dhe të tjerë elementë të rëndësishëm që përcaktohen në aneksin 1. Si edhe mbështetur në VKM nr. 710, datë 21.08.2013 “Për krijimin dhe funksionimin e sistemeve të ruajtjes së informacionit, vazhdimësisë së punës dhe marrëveshjeve të nivelit të shërbimit”, i ndryshuar, pika 2, germa c.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Nga auditimi u konstatua se:

9. Titulli i gjetjes: Zbatueshmëria e MNSH-ve.

Situata: Nga auditimi i Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, si dhe duke patur në konsideratë ndryshimet e fundit të akteve ligjore dhe nënligjore, mënyrën e organizimit të funksionimit të strukturave dhe sistemeve të teknologjisë së informacionit në MFE, u konstatua se sipas VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “*Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit*”, i ndryshuar, procesin e ofrimit të shërbimit duhet ta mbulojë vetë AKSHI. Saktësisht sipas VKM Nr. 673, datë 22.11.2017:

“5. AKSHI, në funksion të përmbushjes së veprimtarisë së saj, ushtron kompetencat kryesore, si më poshtë vijon:

gj) Ngre, mirëmban dhe administron sisteme dhe aplikacione të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, infrastrukturën e qendërzuar dhe infrastrukturën TIK, përfshirë edhe ato të klasifikuara si “sekret shtetëror”, për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave.

6. AKSHI, në ushtrim të veprimtarisë së saj, kryen edhe këto detyra e përgjegjësi të veçanta, si më poshtë vijon:

i) Përgjigjet për ngritjen, mirëmbajtjen dhe administrimin e sistemeve dhe aplikacioneve të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, për infrastrukturën e qendërzuar dhe infrastrukturën TIK, për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave. Ai organizon prokurimin e përqendruar për pajisjet TIK, me vlerë mbi kufirin monetar të prokurimeve me vlera të vogla, dhe për institucionet dhe organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, të cilat, jo më vonë se data 30 qershor, i dërgojnë kërkesë me shkrim AKSHI-t për nevojat e tyre për projektet dhe pajisjet TIK për vitin pasardhës.

k) Zhvillon, administron dhe mirëmban infrastrukturën hardware dhe software të shërbimeve të qeverisjes elektronike, e cila përbëhet nga: ..., Regjistri Kombëtar i Bazave të të Dhënave Shtetërore, ...

11. Njësia e teknologjisë së informacionit e të komunikimit është përgjegjëse për:

a) administrimin e infrastrukturës, sistemeve dhe shërbimeve TIK në ministritë e linjës dhe në institucionet e varësisë, në rast se nuk detajohet ndryshe. Për pajisjet, sistemet në të cilat përpunohet informacioni i klasifikuar “sekret shtetëror”, NATO, BE, shteteve dhe organizatave të tjera ndërkombëtare, administrimi i kësaj infrastrukture kryhet sipas legjislacionit në fuqi për informacionin e klasifikuar;

b) ofrimin e shërbimit të asistencës të nivelit 1, për infrastrukturën fizike, pajisjet TIK dhe funksionimin e sistemit për institucionin ku funksionon njësia.

23. Strukturat përgjegjëse TIK bëhen pjesë të strukturës së AKSHI-t. Punonjësit aktualë të njësive të teknologjisë së informacionit e të komunikimit (NJTIK), në përbërje të strukturave të institucioneve dhe organeve të administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave, kalojnë tek AKSHI, brenda datës 31.12.2017 dhe do të trajtohen në bazë të përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për nëpunësit civil, në rastin e mbylljes dhe ristrukturimit të institucionit, apo Kodit të Punës. AKSHI vendos në dispozicion të institucioneve të përmendura në shkronjën “i”, të pikës 6, personelin e mjaftueshëm dhe të certifikuar sipas legjislacionit në fuqi, për të mbajtur në funksion optimal sistemet të cilat nuk preken nga fusha e veprimit të këtij vendimi”.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Sipas VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, pikat 5/gj, 6/i/k, 11/a/b, dhe 23, AKSHI ka aftësitë e nevojshme profesionale për ofrimin e këtyre shërbimeve.

Gjithashtu, në marrëveshjen e nivelit të shërbimit datë 24.01.2018, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), evidentojmë disa elementë:

1. *Objekti: Kjo marrëveshje synon në ofrimin e shërbimeve me qëllim rritjen e efektivitetit, kohëzgjatjes, kufizimin e risqeve teknike, pra ruajtjen e integritetit, konfidencialitetit dhe vazhdueshmërinë e punës objekt i kësaj marrëveshjeve.*

2. *Ofruesi i shërbimit (AKSHI) do të ofrojë shërbimet e veta nga një staf teknologjik profesional dhe i specializuar.*

3. *Ofruesi i shërbimit duhet të krijojë/diskutojë me përfituesin e shërbimit një axhendë periodike kontrollesh si më poshtë:*

a) *Javore*

- *Kontroll i logeve të serverave*
- *Kontroll i statistikave*
- *Kontroll i statistikave për programe*
- *Kontroll i disqeve për problem në rast nevojë*
- *Të kryejë mirëmbajtje proaktive*

b) *Mujore*

- *Testim/kontroll i kompletuar i pjesëve më kritike të infrastrukturës së klientit*
- *Kontroll i detajuar i gjithë log-eve hardware/software*
- *Rishikim i të dhënave mbi performancën e serverave*
- *Rekomandime për upgrade të mundshme hardware*

4. *Në aneksin nr. 1 të marrëveshjes paraqitet një katalog me 43 shërbime (secili shërbim ka disa nën shërbime), për të cilat AKSHI zotohet se i kryen. Këto shërbime ndahen në 2 nivele suportit. Nëse problematikat e konstatuara, nuk arrijnë të zgjidhen nga niveli 1 i suportit, delegohet tek niveli 2 i suportit, i cili teorikisht ka specializim më të lartë lidhur me fushën e teknologjisë së informacionit.*

Gjithashtu mbështetur edhe në përshkrimet e punës të stafit të drejtorisë TIK të AKSHI-t atashuar pranë MFE, përkatësisht “Sektori i Zhvillimit dhe Mirëmbajtjes dhe Sigurisë së Infrastrukturës” ka detyra kryesore të përcaktuara për mirëmbajtjen dhe suportin në kategori të ndryshme.

Nga sa më sipër konstatohet se zërat e përfshira në këto marrëveshje në nivel shërbimi, gjenden të pasqyruara në kompetencat e përcaktuara nga VKM nr. 673 datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar dhe në marrëveshjen e nivelit të shërbimit datë 24.01.2018, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

Kriteri: VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar.

Shkaku: Ndryshimet e akteve ligjore në fushën e IT.

Rëndësia: E lartë.

Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të analizojnë nevojën e adresimit të shërbimeve të cilat janë pjesë e MNSH-ve aktuale dhe de-jure i janë ngarkuar në mënyrë të drejtpërdrejtë AKSHI-t. Në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, të identifikohen problematikat dhe të merren masat për zgjidhjen e tyre.

10. Titulli i gjetjes: Mangësi në hartimin e MNSH-ve.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Situata: Nga auditimi u konstatua se Marrëveshjet në Nivel Shërbimi në MFE, nuk janë hartuar në përputhje të plotë me aneksin 2, të Udhëzimit nr. 2, datë 02.09.2013 “Për standardizimin e hartimit të termave të referencës për projektet TIK në Administratën Publike” pjesa III pika 10 Aneksi 2. Sipas VKM nr. 710, datë 21.08.2013 “Për krijimin dhe funksionimin e sistemeve të ruajtjes së informacionit, vazhdimësisë së punës dhe marrëveshjeve të nivelit të shërbimit”, i ndryshuar, pika 2, germa c, dhe Udhëzimit të Ministrit të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike, nr. 1159, datë 17.03.2014 “Për Hartimin e Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit”, i ndryshuar, MNSH-ja duhet të ishte si aneks më vete bashkëlidhur kontratës administrative. Sipas Aneksit 1 të këtij Udhëzimi, ndër të tjera duhet të përcaktohen elementë të rëndësishëm për realizimin e procesit të mirëmbajtjes, si drejtuesi i projektit, personin e kontaktit, përkufizimet e termave teknikë, përshkrimi i shërbimeve, të drejtat dhe detyrimet e institucionit dhe të ofruesit të shërbimit, menaxhimi i shërbimeve, disponueshmëria e shërbimit, kufizimet e mundshme, mirëmbajtja e sistemit, matja e cilësisë së shërbimit, kërkesat e shërbimit, raporti i shërbimit dhe vlerësimet periodike, menaxhimi i vazhdueshmërisë së shërbimit, trajtimi i informacionit konfidencial, njoftimi i palëve, penalitetet e mundshme, dokumentacioni mbështetës, ndërprerja e MNSH-së, dhe të tjerë elementë të rëndësishëm që përcaktohen në aneksin 1.

Kriteri: VKM nr. 710, datë 21.08.2013 “Për krijimin dhe funksionimin e sistemeve të ruajtjes së informacionit, vazhdimësisë së punës dhe marrëveshjeve të nivelit të shërbimit”, i ndryshuar. Udhëzimit të Ministrit të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike, nr. 1159, datë 17.03.2014 “Për Hartimin e Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit”, i ndryshuar.

Ndikimi/efekti: Mungesë elementesh për mbikëqyrjen e MNSH-ve.

Shkaku: Mos përfshirje e plotë e elementeve të akteve ligjore dhe nënligjore në fushën e IT.

Rëndësia: E mesme.

Rekomandimi: MFE dhe AKSHI në vijimësi të marrin masa për përfshirjen e plotë të elementeve të Marrëveshjeve në Nivel Shërbimi sipas përcaktimeve ligjore dhe nënligjore në fuqi, me qëllim kontrollin e plotë të shërbimit të ofruar nga ana e operatorëve ekonomik.

4. Auditimi i Sigurisë së Informacionit

a. Siguria e të dhënave dhe vazhdimësia në ofrimin e shërbimit

b. Të drejtat e përdoruesve dhe menaxhimi i tyre

Siguria e informacionit është bërë gjithnjë e më shumë e rëndësishme për institucionet qeveritare, kjo si pasojë rritjes së kompleksitetit të kontrollit të aksesit dhe ruajtjes së konfidencialitetit, integritetit dhe gatishmërisë së të dhënave nga marrëdhëniet e rrjeteve publike me ato private dhe nga bashkëpërdorimi i burimeve të informacionit. Siguria e Informacionit mund të përcaktohet si mundësia e një sistemi për të mbrojtur informacionin dhe burimet e sistemeve në përputhje me termat e konfidencialitetit, integritetit dhe gatishmëria. Sistemet e informacionit janë bashkime komplekse të teknologjisë, proceseve dhe njerëzve që funksionojnë së bashku për të rregulluar përpunimin, ruajtjen, dhe transferimin e informacionit për të mbështetur misionin e institucionit dhe funksionet e tij. Lidhur nga sa më sipër, çdo institucion shtetëror që ofron shërbime ndaj qytetarëve e ka si detyrim ndërtimin e programit të sigurisë së informacionit me elementët kyç të cilët janë: “Mjedisi i sigurisë së informacionit, Vlerësimi i riskut, Politikat e sigurisë, Organizimi i sigurisë së TI, Menaxhimi i komunikimeve dhe operacioneve, Menaxhimi i asetëve, Siguria e burimeve njerëzore, Siguria fizike dhe mjedisore, Kontrolli i aksesit, Menaxhimi i incidenteve të sigurisë së TI”.

Siguria e të dhënave dhe vazhdimësia në ofrimin e shërbimit

Auditim u përqendrua mbi pajisjet firewall të MFE, Internet dhe Lan si dhe degët e thesarit.

KONTROLLI I LARTË I SHTEJIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Referuar pikave kyçe të sigurisë së informacionit në rrjetin privat dhe publik janë verifikuar konfigurimet e sigurisë në dy firewall-et kryesore të cilët janë ndarë në Rrjet privat si dhe Rrjet Publik (Internet).

Komunikimi i degëve të thesarit, AKSHI-t bëhet nëpërmjet një VLAN-i të dedikuar si dhe shtesë sigurie një VPN IPSEC e cila përdor parametra të larta enkriptimi çka e bën komunikimin e sigurisë të sigurve.

Nga auditimi mbi konfigurimet aktuale për routerat kryesore si dhe switchet kryesore u konstatua se:

- Janë marrë masat e nevojshme që useri admin të limitohet në logimin vetëm nga IP-të brenda rrjetit privat dhe është e bllokuar që useri admin të logohet nga jashtë rrjetit, pra nga një rrjet publik.

- Portat kryesore për hyrje nga telnet është ndryshuar nga default 23 në 4646 si edhe porta e secure shell (ssh¹) që lejon hyrje nga jashtë është ndryshuar nga default 22 në, çka bën të mundur parandalimin e sulmeve DDoS² si dhe skanimin e portave nga programe të treta.

- Janë krijuar zona me limite të caktuara për brenda LAN si dhe rrjeti është i ndarë në VLAN (rrjete virtuale) çka bën të mundur menaxhimin dhe lejimin e grupeve të IP-ve në shërbime të ndryshme sipas nevojave. Gjithashtu është krijuar edhe një zonë Untrust e cila sipas konfigurimeve shërben për bllokimin e portave të shërbimeve si dhe bllokimin e IP-ve të cilat mund të paraqesin problematika ose sulme.

- MFE ka komunikime webservice me disa banka të nivelit të dytë. Për këto komunikime, janë konfiguruar LAN-et përkatëse si dhe komunikimi bëhet nëpërmjet VPN IPSEC .

Nga auditimi u konstatua se:

1. Nga konfigurimet nuk shikohen bllokime të subneteve të këtyre bankave drejt subneteve të MFE çka përbën risk për hyrje dhe skanime të rrjetit të MFE nga këto lidhje;
2. Pajisja firewall ka të aktivizuar log çka bën të mundur për të verifikuar një sërë procesesh që routeri kryen si edhe ruajtjen e tyre. Routeri ka një memorie të vogël dhe këto log-e nuk mund të ruhen ose të analizohen live duke bërë të mundur detektimin në kohë reale të një sulmi ose të një hyrje të paautorizuara;
3. Nuk ka të krijuar group users me nivele të ndara menaxhim/monitorim. Çdo veprim bëhet nga useri admin;
4. Nuk janë marrë masa për të bërë disable userin admin dhe për të krijuar një user tjetër me të drejta admini. Kjo gjë do të parandalonte sulme nga scripture/viruse që mund të merren brenda serverave ose pc-ve në MFE. Shumica e viruseve që bëjnë DDoS, përdorin si username "admin";
5. Në routerin me IP private [REDACTED] dhe IP publike [REDACTED] vërehet se ka usera të krijuar për shoqërinë [REDACTED] dhe usera oracle të cilët mund të aksesojnë edhe nga jashtë rrjetin e

¹ Secure shell (SSH) është një kategori protokollit sigurie që përdor lidhjen të enkriptuar ndërmjet përdoruesit dhe serverit.

² Distributed denial of service (DDoS) janë sulme të mundshme të dëmshme që ndodhin në rrjet të cilat tentojnë të përçajnë trafikun (ngarkesën) normal në një server të caktuar.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

brendshëm si edhe shërbimet e MFE. Këta usera mund të logohen nëpërmjet VPN edhe nga jashtë MFE.

6. Për routerin me ID [REDACTED] shikohet që faza IKE për ipsec ka një pre shared key me 3 karaktere "abc" për të gjitha lidhjet VPN të MFE me zyrat e rretheve si dhe me site të tjera. Passwordi që është përdorur nuk përmbush parametrat e sigurisë dhe përbën rrezik për akses nga palë të treta dhe të pa autorizuara.

Nga auditimi u konstatua se:

11. Titulli i gjetjes: Problematika mbi sigurinë e aksesit

Situata: Nga auditimi mbi sigurinë e aksesit të network-ut u konstatua se:

-Nga konfigurimet nuk shikohen bllokime të subneteve të këtyre bankave drejt subneteve të MFE çka përbën risk për hyrje dhe skanime të rrjetit të MFE nga këto lidhje;

-Pajisja firewall ka të aktivizuar log çka bën të mundur për të verifikuar një sërë procesesh që routeri kryen si edhe ruajtjen e tyre. Routeri ka një memorie të vogël dhe këto log-e nuk mund të ruhen ose të analizohen live duke bërë të mundur detektimin në kohë reale të një sulmi ose të një hyrje të paautorizuara;

-Nuk ka të krijuar group users me nivele të ndara menaxhim/monitorim. Çdo veprim bëhet nga useri admin;

-Nuk janë marrë masa për të bërë disable userin admin dhe për të krijuar një user tjetër me të drejta admini. Kjo gjë do të parandalonte sulme nga skriptet/viruse që mund të merren brenda serverave ose pc-ve në MFE. Shumica e viruseve që bëjnë DDoS, përdorin si username "admin";

-Në routerin me IP private [REDACTED] dhe IP publike [REDACTED] vërehet se ka usera të krijuar për shoqërinë INTECH+ dhe usera oracle të cilët mund të aksesojnë edhe nga jashtë rrjetin e brendshëm si edhe shërbimet e MFE. Këta usera mund të logohen nëpërmjet VPN edhe nga jashtë MFE.

-Për routerin me ID [REDACTED] shikohet që faza IKE për ipsec ka një pre shared key me 3 karaktere "abc" për të gjitha lidhjet VPN të MFE me zyrat e rretheve si dhe me site të tjera. Passwordi që është përdorur nuk përmbush parametrat e sigurisë dhe përbën rrezik për akses nga palë të treta dhe të pa autorizuara.

Kriteri: Siguria e logeve të routerave dhe switchet

Ndikimi/efekti: Thyerje e mundshme e sigurisë së aksesit të paautorizuar

Shkaku: Implementim i konfigurimeve jo të përshtatshme të sigurisë

Rëndësia: e Lartë

Rekomandim: Drejtoria TIK e AKSHI-t pranë MFE të marrë masa për:

-Krijimin e konfigurimeve përkatëse bllokuese për të gjitha lidhjet VPN nga Bankat e nivelit të dytë drejt rrjetit privat të MFE;

-Krijimin e grupeve dhe usera-ve admin/monitorim;

-Useri admin të bëhet disable dhe të krijohet një user me emërtim ndryshe me të drejta administratori për të gjitha routerat/switchet e menaxhueshëm;

-Konfigurimin e një skript-i në firewall i cili bllokon për 24 orë IP-në nëse nga kjo IP provohet me shumë se 3 here logimi të gabuar;

-Marrjen e masave për krijimin e një platforme të centralizuar për gjenerimin e alerteve sipas riskut për mbajtjen e log-eve për të gjitha pajisjet. Pasja e një platforme të centralizuar, parandalon në kohë reale sulme, dëmtime të pajisjeve si dhe ndihmon në ecurinë e shërbimeve TIK që MFE disponon.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

5. Auditimi i sistemeve

a. Verifikim i kontrolleve të aplikacioneve për të dhënat Input/Output

Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë të Ministrisë së Financave është një sistem Modular i ndarë si më poshtë:

- Moduli i Buxhetit
- Libri i Madh
- Moduli i Urdhrave të Blerjeve
- Moduli i të Pagueshmeve
- Moduli i te Ardhurave
- Moduli i Menaxhimit të Cash-it
- Moduli i Aseteve Fikse

Institucionet buxhetore kanë akses në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë për ekzekutimin e buxhetit të tyre në sistem si dhe të raporteve financiare. Saktësisht, në SIFQ kanë akses vetëm 15 institucione buxhetore. Institucionet e tjera buxhetore (afërsisht 1200) kryejnë ekzekutimin e buxhetit të tyre në SIFQ nëpërmjet degëve të tyre respektive të thesarit në rrethe, pra nuk kanë akses të drejtpërdrejtë në SIFQ.

Në modulet e Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë përdoruesit do të mund të kryejnë veprimet e mëposhtme:

Tabela nr. 3: Veprimtaria e përdoruesve në SIFQ

VEPRIMTARIA E PËRDORUESVE NË SISTEMIN SIFQ					
Buxhetimi i Sektorit Publik	Urdhërat e Blerjes	Të pagueshmet	Të arkëtueshmet	Asetet Fikse	Libri i Madh
Detajimin fillestar të buxhetit vjetor pas miratimit të tij në Parlament	Regjistrimi i vlerës së Prokurimit	Kërkesat për shpenzim (Faturat)	Transaksionet e AR (Faturat/ Memot e Debisë)	Shtesat	Ditarët për transaksionet e brendshme
Rishikimi Buxhetor	Regjistrimi i Kontratave		Arkëtimet e AR (Standard)	NNP(CIP) Kapitalizimi	Ditarët për regjistrimin e balancave të inventarëve
	Regjistrimin e skedulit të pagesës së kontratave (Lëshimet e kontratave)		Arkëtimet e AR (Arkëtime të ndryshme)	Transferimet	
				Amortizimet	
				Rregullimet	
				Tërheqjet	
				Riklasifikimet	
				Rivlerësimet	
				Inventari Fizik i Aseteve Fikse	

Burimi: MFE, përpunuar nga Grupi i Auditimit

Secilit Modul i Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë i përket një Nën-libër ku regjistrohen transaksionet financiare (*Vlera e Prokurimit, Urdhëra Blerje/Kontratave; Kërkesa për Shpenzim; Pagesat/Cash Management, Ditarë të Aktiveve Fikse, Të Ardhura etj*) të hedhur përkatësisht në atë modul. Kontabilizimi në Librin e Madh i të gjitha transaksioneve për çdo modul do të bëhet në fund të ditës në nivelin e Thesarit.

Zyrat e Degëve të Thesarit, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Institucionet e tjera të përcaktuara paraqesin për regjistrim në Sistem:

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

- Të dhënat e transaksioneve dhe balancave financiare lidhur me ekzekutimin e buxhetit të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme;
- Të dhënat për kodifikimin dhe klasifikimin buxhetor dhe kontabël të të dhënave financiare të Qeverisë në përputhje me bazën ligjore për financat publike;
- Të dhëna referenciale për ndërveprimin dhe baza të dhënash të tjera;
- ç) Informacione të tjera plotësuese për procese të punës rreth financave të shtetit;
- Të dhëna për raporte financiare dhe statistika.

Përbërësit e arkitekturës, software dhe hardware të sistemit, miratohen nga Autoriteti Rregullator Koordinues.

Të dhënat që përmban sistemi ndahen në të dhëna parësore dhe të dhëna dytësore, si më poshtë vijon:

a. Të dhëna parësore konsiderohen të dhënat e gjeneruara nga SIFQ dhe që kanë të bëjnë me kodifikimin e klasifikimit buxhetor dhe kontabël si më poshtë vijon:

1. Kodet e Institucioneve;
2. Kodet e Ministrive të Linjës;
3. Kodi i Kapitullit (burimi i financimit);
4. Kodi i Programit;
5. Kodet e Llogarive Ekonomike;
6. Kodet e Entiteteve Qeverisëse;
7. Kodet e Nënlllogarive;
8. Kodet e Degëve të Thesarit;
9. Kodi i Projektit.

b. Të dhëna dytësore konsiderohen të dhënat që kanë të bëjnë me:

Të dhëna referenciale të Bankave të Nivelit të Dytë, si IBAN, Numri i llogarisë bankare, adresa e bankës;

Të dhëna referenciale të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, si NIPT-i i subjektit / institucionit.

Sipas përcaktimeve të VKM 673, datë 22.11.2007 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, AKSHI është institucioni administrues i SIFQ ndërsa MFE është në rolin e përdoruesit.

Institucionet, palë të interesuara janë: Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Degët e Thesarit, Institucionet që operojnë me akses të drejtpërdrejtë në SIFQ, Banka e Shqipërisë, DPT, DPD, ISSH, FSDKSH, PIU-Projektet me financim të huaj, Bankat e Nivelit të Dytë dhe Universitetet Publike që kanë akses në ndërfaqen me SIFQ.

Dhënës të informacionit janë:

- Degët e Thesarit;
- Ministria e Financave dhe Ekonomisë;
- Institucionet që operojnë me akses të drejtpërdrejtë në SIFQ;
- Banka e Shqipërisë;
- Bankat e Nivelit të Dytë;
- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT);
- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD)
- Instituti i Sigurimeve Shoqërore (ISSH);
- Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Sigurimit Shëndetësor (FSDKSH);
- Projektet me Financim të Huaj (PIU).

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Subjekte të interesuara janë:

- Universitetet Publike që kanë akses në ndërfaqen me SIFQ;
- Çdo subjekt tjetër i përcaktuar shprehimisht me Vendim të Këshillit të Ministrave.

Niveli i aksesit në sistemin dhe në bazën e të dhënave të SIFQ, është:

- Administratorët e SIFQ kanë të drejtë leximi, shkrimi dhe modifikimi të të dhënave në SIFQ në lidhje me menaxhimin e përdoruesve, klasifikimin buxhetor dhe kontabël dhe subjekteve të regjistruara;
- Degët e Thesarit kanë të drejtë leximi, shkrimi/modifikimi ose anulimi vetëm për transaksionet që regjistrojnë në SIFQ dhe të drejtë leximi/monitorimi të balancave buxhetore/kontabile të institucioneve të varësisë;
- Ministrinë e Linjës kanë të drejtë leximi, shkrimi/modifikimi ose anulimi vetëm për transaksionet që regjistrojnë në SIFQ;
- Banka e Shqipërisë ka të drejtë leximi për pagesat që regjistrohen në SIFQ dhe shkrimi për konfirmimin e shlyerjes së pagesave përmes dërgimit të skedarëve të konfirmimit, të cilat importohen në SIFQ;
- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ka të drejtë leximi për pagesat në favor të DPT-së që regjistrohen në SIFQ dhe të drejta shkrimi për konfirmimin e shlyerjes së pagesave përmes dërgimit të skedarëve të konfirmimit, të cilat importohen në SIFQ dhe kontabilizimit të të ardhurave tatimore;
- Bankat e Nivelit të Dytë kanë të drejtë shkrimi për rakordimin e pagesave që regjistrohen në SIFQ dhe shlyhen nga Bankat përmes dërgimit të skedarëve të konfirmimit, të cilat importohen në SIFQ;
- Universitetet kanë të drejtë leximi për transaksionet e pagesave që regjistrohen në SIFQ në favor të Universiteteve përmes aksesimit të raporteve të të ardhurave;
- ISSH dhe FSDKSH kanë të drejtë leximi dhe shkrimi/modifikimi të balancave kontabile të institucioneve të tyre respektive;

Nga auditimi u konstatua se:

-Ministria e Financave dhe Ekonomisë nuk ka të drejta administrative mbi SIFQ në rolet Administrator; Raportues; Auditues; Zhvillues, në kundërshtim me VKM nr. 352, datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të sistemit informatik financiar të qeverisë (SIFQ)”. Këto role në bazë të VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, kanë kaluar nën administrimin e AKSHIT.

-Nga ana e DPTH nuk mbahet një regjistër gabimesh (*hedhje gabim, korrigjime nëpër TDO apo edhe në MFE*) funksionale që bëhen nga userat nga ana funksionale.

- Nga DPT merren të dhëna vetëm për të ardhurat. DPT dërgon në MFE informacionin elektronik nëpërmjet file.txt i cili i korrespondon kontabilizimit të transaksioneve mbi të ardhurat tatimore të file-it txt dërguar paraprakisht nga MFE në DPT mbi arkëtimin e këtyre të ardhurave. Çdo file ka një emër unik dhe një file nuk mund të ngarkohet më shumë se një here në SIFQ, në të kundërt SIFQ refuzon automatikisht ngarkimin e të njëjtit file më shumë se një herë. Në rastin e korrigjimeve kontabile që DPT dërgon në MFE lidhur me kontabilizime të të ardhurave dërguar me file-t e mëparshme, DPT dërgon një file të ri i cili përmban korrigjimet kontabile, ku çdo transaksion korrigjimi kontabil përmban numrin e referencës së pagës në SIFQ të cilës i referohet ky korrigjim. DPT file txt e upload-on në serverin FTP të mundësuar nga MFE. në momentin që në serverin FTP dërgohet një file txt, nga drejtoria IT në MFE

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

dërgohet me email tek Drejtoria e Operacioneve të Thesarit vetëm emri i filet.txt dërguar nga DPT dhe punonjësi në Drejtorinë Operacionale kryen ekzekutimin e programit të ngarkimit të këtij file në SIFQ. Pra shkëmbimi i drejtpërdrejtë i të dhënave ndërmjet sistemit të DPT dhe sistemit të thesarit (SIFQ) nuk kryhet në mënyrë automatike.

-Nga auditimi u konstatua se në sistemin e thesarit ndodhin në mënyrë të përsëritur disa bug-e të natyrave të ndryshme. Një bug i tillë ndodh gjatë procesit të Rakordimit të postës. Ky proces zhvillohet gjatë rakordimit me Bankën e Shqipërisë. Banka e Shqipërisë rakordon me bankat e nivelit të dytë dhe pas rakordimit me to e dërgon atë ditën e nesërme në sistemin e thesarit me anë të Swift Server (*me data encryption*). Gjatë shpërndarjes së postës ndodh që posta e një dege të caktuar i kalon një dege tjetër që nuk i përket asaj. Kjo anomali sinjalizohet nga punonjësit e degës së thesarit. Riparimi i kësaj anomalie (bug-u) kryhet me anë të një skripti i cili e dërgon postën në degën përkatëse në mënyrë që të kryhet rakordimi i degës së thesarit. Ky bug është akoma prezent në sistemin e thesarit duke krijuar një anomali të tilla.

Figura nr. 2: Pamje e listës së problematikave të sistemit SIFQ në metalinkun e Oracle

Burimi: MFE, Përpunuar nga grupi i auditimit

Bugs të natyrave të ndryshme ndodhin edhe në procese të tjera të sistemit të thesarit ku mund të përmendim edhe gjatë plotësimit të transaksioneve PO nga një përdorues të cilit i ndërpritet procesi i punës duke i nxjerrë error.

Figura nr. 3: Paraqitja e një bug-u gjatë një PO (process order) dhe zgjidhja e ofruar

Burimi: MFE, Përpunuar nga grupi i auditimit

-Nga auditimi i userave të gjeneruar nga sistemi i thesarit u konstatua se:

Hapja e userave, përcaktimi i përgjegjësive dhe delegimi i kompetencav në sistem realizohet duke u bazuar në Manualin për menaxhimin e përdoruesve dhe zhvillimeve të reja funksionale të nevojshme në SIFQ, ku si pjesë përbërëse e këtij manuali janë edhe format e kërkesës për çelje, mbyllje, ndërrim pozicioni pune të përdoruesit dhe për delegimin e së drejtës së miratimit të transaksioneve financiare në SIFQ. Kërkesa inicohet nga dega e thesarit përkatëse dhe i kalohet për miratim Drejtorisë së Procesimit të Biznesit. Pas marrjes së kërkesës nga dega e thesarit, Drejtoria e Procesimit të Biznesit e delegon kërkesën për çelje apo ndryshime në të drejta, me anë të emailit Sektorit të Menaxhimit të Thesarit dhe Aplikimeve i cili merr masat e nevojshme.

-Numri i userave aktiv të sistemit është 374. Nga verifikimi i detajuar rezultuan:

a) usera të cilët edhe pse e kanë përfunduar objektin për të cilin janë çelur, janë ende aktiv. Ky fakt mbart një risk të lartë për ndërhyrje të paautorizuara në sistem duke mos lënë gjurmë mbi aktivitetin që kanë kryer. Saktësisht: Oracle, Oracle3, Oracle5, Oracle7, Oracle9. Gjithashtu user-at nuk kanë një “End Date”, pra edhe pas shkëputjes së marrëdhënieve të punës, punonjësve nuk u është mbyllur ende account-i.

b) useri FADMIN përdoret nga disa punonjës të cilat gjithashtu kanë userin e tyre, duke mos lënë gjurmë se cili punonjës ka kryer një veprim të caktuar me këtë user. Ky user ka 127 lloje të drejtash (attribute) në sistem, duke bërë që risku i përdorimit të tij nga shumë punonjës të jetë i lartë.

c) Nuk ka një rregullore/ manual ku të përcaktohen atributet që secili user duhet të gëzojë në

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

varësi të pozicionit të punës që ka.

Gjatë verifikimit të sistemimeve të veprimeve të kryera për vitin 2018, u konstatua:

-1 rast ku sistemi i thesarit nuk i ka dhënë vlerë fushës së numrit rendor të veprimit të kryer “DOC_SEQUENCE_VALUE”, fushë e cila duhet të plotësohet automatikisht nga sistemi (vlerë default). Gjatë verifikimit të detajuar të këtij bug-u, u konstatua se këtij veprimi më pas i është bërë reverse, pra praktikisht ky veprim është zëruar, pra nuk ka krijuar efekt. Bug-e të tilla me natyrë të ngjashme janë krijuar edhe në periudha të mëparshme, edhe pse janë raste të izoluara. Për këto raste mungon një analizë e mirëfilltë mbi arsyet që kanë sjellë këtë bug.

-Në sistemin SIFQ janë të implementuara metodat e sigurimit të kontrollit të inputit me qëllim sigurimin e një produkti cilësor final, por nuk ka raporte mbi saktësinë e outputit. Nga auditimi u konstatua se mungojnë kontrollet periodike të outputit. Kontrollet kryhen vetëm në rastet kur ka sinjalizime për ndonjë parregullsi. Në rastin e fushës PERIOD_NAME nuk ka funksion të kontrollit të inputit. Nga grupi i auditimit u testua inputi në këtë fushë dhe u vendos viti 2022. Kjo vlerë nuk duhet të pranohet nga sistemi, pasi nuk përbën vlerë logjike për këtë fushë.

- Nga auditimi i “Process Order” për vitin 2018, u konstatuan 33903 raste ku fusha “Bill Amount” është e barabartë me fushën “Shuma” (pra kontrata është mbyllur), por nuk ka marrë statusin “Closed”, me qëllim mbylljen e procesit.

Gjithashtu u konstatuan 2 raste ku fusha “Bill Amount” është më e madhe se fusha “Shuma”. Ky veprim do të thotë se furnitori është paguar më shumë se vlera e kontratës. Për pasojë, rezulton se sistemi i thesarit në këto raste nuk ka mekanizmat e duhur parandalues për mos lejim të tejkalimit të vlerës së kontratës. Më poshtë paraqiten rastet e konstatuara:

Tabela nr. 4: Paraqitja e rasteve ku “Billed Amount” më e madhe se “Shuma”

Figura nr. 4: PO Number 6383

Figura nr. 5: PO Number 6610

Burimi: MFE, Përpunuar nga grupi i auditimit
Nga auditimi u konstatua se:

12. Titulli i gjetjes: Mungesa e një regjistri gabimesh

Situata: Nga auditimi u konstatua se DPTH nuk është mbajtur një regjistër gabimesh (hedhje gabim, korrigjime nëpër TDO apo edhe në MFE) funksionale që bëhen nga userat e SIFQ, me qëllim trajtimin dhe hartimin e masave parandaluese e tyre në të ardhmen. Ekzistenca e një regjistri gabimesh bazohet në Objektivat e Kontrollit të Teknologjisë së Informacionit COBIT, Manualin e Auditimit IT si dhe praktikave më të mira.

Kriteri: Praktikave më të mira të Sistemeve të Informacionit që kanë një bazë të dhënash me rendësi të lartë.

Ndikimi/efekti: Mungesa e një regjistri gabimesh.

Shkaku: Nga DPTH nuk janë marrë masat e nevojshme.

Rëndësia: E mesme.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Rekomandimi: DPTH të marrë masa për krijimin e një regjistri gabimesh me qëllim trajtimin dhe hartimin e masave parandaluese në të ardhmen.

13. Titulli i gjetjes: Ndërveprim jo i automatizuar ndërmjet sistemeve.

Situata: Nga DPT merren të dhëna vetëm për të ardhurat. DPT dërgon në MFE informacionin elektronik nëpërmjet file.txt i cili i korrespondon kontabilizimit të transaksioneve mbi të ardhurat tatimore të file-it.txt dërguar paraprakisht nga MFE në DPT mbi arkëtimin e këtyre të ardhurave. Çdo file ka një emër unik dhe një file nuk mund të ngarkohet më shumë se një here në SIFQ, në të kundërt SIFQ refuzon automatikisht ngarkimin e të njëjtit file më shumë se një herë. Në rastin e korrigjimeve kontabile që DPT dërgon në MFE lidhur me kontabilizime të të ardhurave dërguar me file-t e mëparshme, DPT dërgon një file të ri i cili përmban korrigjimet kontabile, ku çdo transaksion korrigjimi kontabil përmban numrin e referencës së pagës në SIFQ të cilës i referohet ky korrigjim. DPT file.txt e upload-on në serverin FTP të mundësuar nga MFE. në momentin që në serverin FTP dërgohet një file.txt, nga drejtoria IT në MFE dërgohet me email tek Drejtoria e Operacioneve të Thesarit vetëm emri i file.txt dërguar nga DPT dhe punonjësi në Drejtorinë Operacionale kryen ekzekutimin e programit të ngarkimit të këtij file në SIFQ. Pra shkëmbimi i drejtpërdrejtë i të dhënave ndërmjet sistemit të DPT dhe sistemit të thesarit (SIFQ) nuk kryhet në mënyrë automatike.

Kriteri: Automatizim veprimesh.

Ndikimi/efekti: Domosdoshmëri e burimeve njerëzore për kryerjen e veprimeve automatike.

Shkaku: Mungesë e një mekanizmi automatik për hedhjen e të dhënave të marra nga DPT.

Rëndësia: E mesme

Rekomandimi: MFE, AKSHI në bashkëpunimin me DPT të marrin masat për krijimin e mekanizmave të nevojshëm për automatizimin dhe ndërveprimin e hedhjes së të dhënave ndërmjet sistemeve DPT dhe SIFQ.

14. Titulli i gjetjes: Bug-e të SIFQ

Situata: Nga auditimi u konstatua se në sistemin e thesarit ndodhin në mënyrë të përsëritur bug-e (error-e) të natyrave të ndryshme, si në vijim:

- Bankës së Shqipërisë, pas rakordimit me bankat e nivelit të dytë, e dërgon atë ditën e nesërme në sistemin e thesarit me anë Swift Server (*me data encryption*). Gjatë shpërndarjes së postës, ndodh që posta e një dege të caktuar i kalon një dege tjetër që nuk i përket asaj. Pasi sinjalizohet nga punonjësit e degës së thesarit, kryhet riparimi i kësaj anomalie (bug-u) me anë të një skripti i cili e dërgon postën në degën përkatëse në mënyrë që të kryhet rakordimi i degës së thesarit. Ky bug është akoma prezent në sistemin e thesarit duke krijuar një anomali të tilla.

- U konstatua 1 rast ku sistemi i thesarit nuk i ka dhënë vlerë fushës së numrit rendor të veprimit të kryer "*DOC SEQUENCE VALUE*", fushë e cila duhet të plotësohet automatikisht nga sistemi (*vlerë default*).

Bug-e të tilla me natyrë të ngjashme janë krijuar edhe në periudha të mëparshme, edhe pse janë raste të izoluara.

- Bugs të natyrave të ndryshme ndodhin në procese të tjera të sistemit të thesarit gjatë plotësimit të transaksioneve PO nga një përdorues të cilit i ndërpritet procesi i punës duke i nxjerrë error.

Kriteri: Funksionimi i sistemit.

Ndikimi/efekti: Probleme të mundshme në zhvillimin normal të punës.

Shkaku: Anomali të sistemit.

Rëndësia: E mesme.

Rekomandimi: Nga MFE dhe AKSHI të analizohen të gjitha rastet e bug-eve të ndryshme të sistemit, si dhe të merren masat e nevojshme për trajtimin dhe eliminimin e tyre në të ardhmen.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

15. Titulli i gjetjes: Problematika lidhur me user-at e sistemit SIFQ.

Situata: Nga verifikimi analitik i 374 userave aktiv të sistemit të SIFQ, u konstatua:

a) usera të cilët edhe pse e kanë përfunduar objektin për të cilin janë çelur, janë ende aktiv. Ky fakt mbart një risk të lartë për ndërhyrje të paautorizuara në sistem duke mos lënë gjurmë mbi aktivitetin që kanë kryer. Saktësisht: Oracle, Oracle3, Oracle5, Oracle7, Oracle9. Gjithashtu user-at nuk kanë një “*End Date*”, pra edhe pas shkëputjes së marrëdhënieve të punës, punonjësve nuk u është mbyllur ende account-i.

b) useri FADMIN përdoret nga disa punonjës të cilat gjithashtu kanë userin e tyre, duke mos lënë gjurmë se cili punonjës ka kryer një veprim të caktuar me këtë user. Ky user ka 127 lloje të drejtash (attribute) në sistem, duke bërë që risku i përdorimit të tij nga shumë punonjës të jetë i lartë.

c) Nuk ka një rregullore/ manual ku të përcaktohen atributet që secili user duhet të gëzojë në varësi të pozicionit të punës që ka.

Kriteri: Siguria e hyrjeve në sistem.

Ndikimi/efekti: Risk të lartë për ndërhyrje të paautorizuara në sistem

Shkaku: Nuk janë marrë masat e nevojshme për kontrollin e detajuar të user-ave.

Rëndësia: E lartë.

Rekomandimi: MFE në bashkëpunim me AKSHI-n të analizojë problematikat e konstatuar nga grupi i auditimit në lidhje me user-at e sistemit të SIFQ, duke marrë masat e nevojshme për çaktivizimin e user-ave të cilëve u ka përfunduar objekti i krijimit të tyre, fshirjen e userit FADMIN, i cili nuk i përket asnjë punonjësi në veçanti.

MFE në bashkëpunim me AKSHI-n të marrin masat e nevojshme për hartimin e një rregulloreje ku të përcaktohet qartë lidhja ndërmjet atributeteve të user-t me pozicionin e punës.

16. Titulli i gjetjes: Mungesë kontrolli të inputit.

Situata: Në sistemin SIFQ janë të implementuara metodat e sigurimit të kontrollit të inputit me qëllim sigurimin e një produkti cilësor final, por nuk ka raporte mbi saktësinë e outputit. Nga auditimi u konstatua se mungojnë kontrollet periodike të outputit. Kontrollet kryhen vetëm në rastet kur ka sinjalizime për ndonjë parregullsi. Në rastin e fushës *PERIOD_NAME* nuk ka funksion të kontrollit të inputit. Grupi i auditimit testoi inputin në këtë fushë duke vendosur vitin 2022, e cila nuk përbën vlerë logjike për këtë fushë. Kjo vlerë u pranua nga sistemi.

Kriteri: Funksionimi i sistemit.

Ndikimi/efekti: Risk i lartë për plotësimin e fushave me objekte të papërshtatshme.

Shkaku: Fusha specifike nuk kanë kontroll të automatizuar të inputit.

Rëndësia: E lartë.

Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të analizojë rastin e konstatuar nga grupi i auditimit duke e shtrirë verifikimin edhe në fushat e tjera, duke dhënë zgjidhje të cilat të shërbejnë jo vetëm për rregullimet momentale të problematikës, por gjithashtu për krijimin e një kontrolli paraprak të këtyre inputeve edhe në vazhdimësi.

17. Titulli i gjetjes: Sistemi SIFQ lejon tejkalinimin e vlerës së kontratës.

Situata: Nga auditimi i “Process Order” për vitin 2018, u konstatuan 33903 raste ku fusha “Bill Amount” është e barabartë me fushën “Shuma” (*pra kontrata është mbyllur*), por nuk ka marrë statusin “Closed”, me qëllim mbylljen e procesit.

Gjithashtu u konstatuan 2 raste ku fusha “Bill Amount” është më e madhe se fusha “Shuma”. Ky veprim do të thotë se furnitori është paguar më shumë se vlera e kontratës. Për pasojë, rezulton se sistemi i thesarit në këto raste nuk ka mekanizmat e duhur parandalues për mos lejim të tejkalinimit të vlerës së kontratës.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Kriteri: Mos kalimi i vlerës së kontratës.

Ndikimi/efekti: Risk i lartë për pagesa mbi vlerat e kontratave.

Shkaku: Sistemi nuk parandalon tejkalimin e vlerave të kontratave.

Rëndësia: E lartë.

Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të analizojnë rastet e konstatuara të tejkalimit të vlerave të kontratave dhe më gjerë. Administruesit e sistemit të marrin masat e nevojshme për parandalimin automatik nga vetë sistemi të kësaj problematike.

6. Të ndryshme të dala gjatë auditimit

Referuar Strukturës organizative të MFE, Auditimi i Brendshëm është i organizuar në bazë Drejtorie. Drejtoria e Auditimit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, është autoriteti ligjor i krijuar sipas ligjit nr. 114/2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik” dhe VKM-së nr. 83, datë 03.02.2016 “Për miratimin e kriterëve të krijimit të njësisë të AB në sektorin publik”, i ndryshuar.

Struktura e Drejtorisë së Auditimit të Brendshëm është e përbërë nga tre sektorë, përkatësisht: Sektori i Auditimit të Fondeve të BE-së, Sektori i Auditimit të Këshillimit, Sigurimit të Cilësisë, planifikimit dhe raportimit dhe Sektori i Auditimit të Sigurisë.

Numri i punonjësve përgjatë vitit 2018 e në vazhdim ka qenë 7 punonjës. Tre vende specialist, 2 vende në sektorin e auditimit të këshillimit, sigurimit të cilësisë, planifikimit dhe raportimit dhe 1 vend në sektorin e auditimit të fondeve të BE-së janë vakante, të paraqitur si më poshtë:

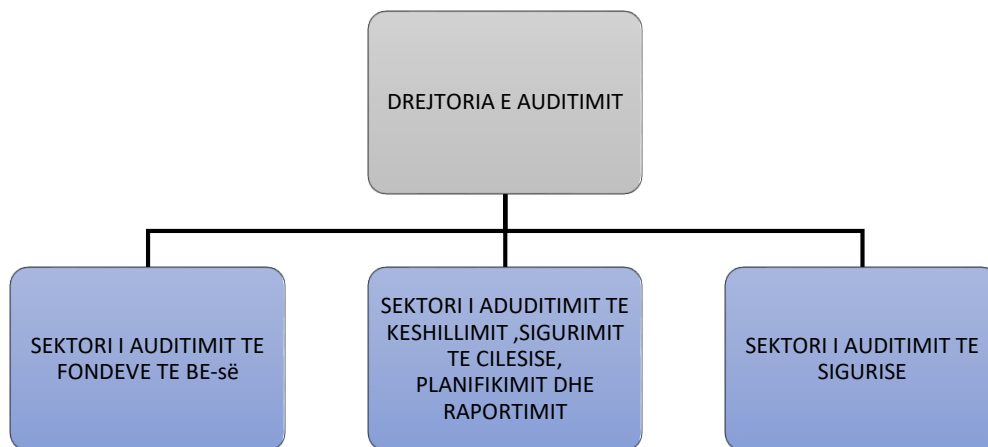

Figura nr. 6:Struktura e Drejtorisë së Auditimit të Brendshëm MFE

Paraqitja e numrit dhe shpërndarjes së punonjësve sipas sektorëve, është e demonstruar si në tabelën e mëposhtme:

Tabela nr. 5:Struktura e Drejtorisë së Auditimit të Brendshëm MFE dhe profili arsimor i audituesve

Nr.	Emërtimi	Niveli arsimor	Numër v.2018	
			Plan	Fakt
I	Drejtor	Ekonomi+Administrim Publik	1	1
II	Sektori i auditimit të sigurisë		3	3
	Përgjegjës Sektori	Financë+Ekonomi Agrare	1	1
	Specialist auditi	Financë	1	1
	Specialist auditi	Drejtësi+Financë	1	1

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

III	Sektori i auditimit të këshillimit, sigurimit të cilësisë, planifikimit dhe raportimit		3	1
	Përgjegjës sektori	Financë-Kontabilitet	1	1
	Specialist audit	Vakant	1	0
	Specialist audit	Vakant	1	0
IV	Sektori i auditimit të fondeve të BE-së		3	2
	Përgjegjës sektori	Administrim Biznesi+Juridik	1	1
	Specialist audit	Vakant	1	0
	Specialist audit	Financë-Menaxhim dhe Auditim Financiar	1	1
Gjithsej			10	7

Burimi: MFE. Përpunuar nga Grupi i Auditimit.

Me ristrukturimin e institucionit në qershor të vitit 2018, struktura e drejtorisë së AB nuk ndryshoi. Për vitin 2017 struktura ka qenë më 11 veta e cila u ndryshua në fund të po këtij viti, duke u bërë me 10 veta (sektori i auditimit të sigurisë nga 1+3 është bërë 1+2). Burimet njerëzore kanë luhate të vazhdueshme në disa prej pozicioneve në këtë drejtori, duke mbartur riskun e mos përmbushjes së misionit të saj.

Veprimtaria e misioneve audituese e AB:

Para ristrukturimit në vitin 2017, njësia kishte gjithsej 64 subjekte për të audituar ndërsa gjatë vitit 2018 numri i subjekteve ka arritur 178 gjithsej (trefishuar), dhe numri i audituesve është ulur.

Në planin vjetor të vitit 2018 ishin planifikuar 32 auditime. Nga 32 subjektet e planifikuara nuk janë realizuar katër prej tyre dhe konkretisht:

- Drejtoria e Buxhetit dhe Mirëadministrimit Financiar;
- Drejtoria e Mirëadministrimit të Burimeve Njerëzore, Aseteve dhe Shërbimeve;
- Drejtoria Mbështetëse e NAO-s;
- Drejtoria e Inspektimit Financiar Publik.

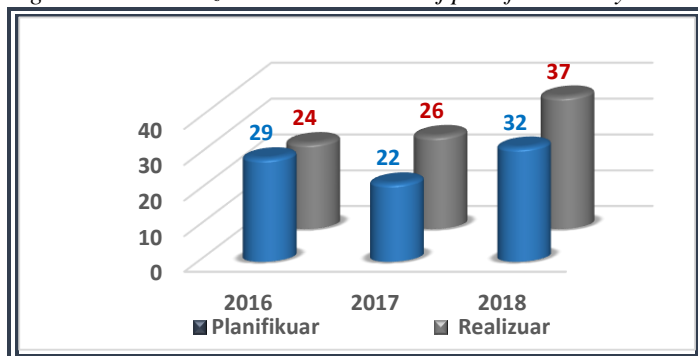
Njëri nga subjektet e parashikuara nuk është audituar për mungesë burimesh njerëzore.

Për vitin 2018 janë **realizuar në total 39** misione auditimi (2 në proces evadimi) nga të cilat:

- **28** misione nga të planifikuarat;
- **5** misione të kryera me kërkesë të veçantë nga Titullari;
- **3** misione janë kryer me marrëveshje auditimi;
- **3** misione të mbartura nga viti 2017.

Më poshtë paraqitet grafiku i realizimit të misioneve të auditimit ndaj planifikimit vjetor, krahasuar me 2 vitet e mëparshme.

Figura nr. 7: Realizimi i auditimeve ndaj planifikimit të tyre

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

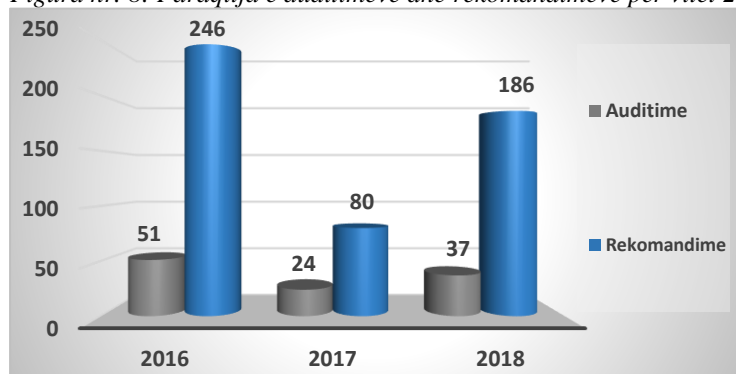
Burimi: MFE, Drejtoria e AB

Angazhimet e auditimit për vitin 2018 kanë qenë të llojit:

- 3 auditime për vlerësimin e sistemeve dhe përputhshmërisë;
- 11 auditime përputhshmërie dhe financiar;
- 1 auditim përputhshmërie (i mbartur);
- 1 auditim për vlerësimin e sistemeve, përputhshmërisë dhe performancës;
- 1 auditim për vlerësimin e sistemeve;
- 15 auditime kanë përfshirë njëherësh përputhshmërinë, financiarin dhe sistemet (1 e mbartur);
- 2 auditime për vlerësimin e sistemeve dhe financiar;
- 5 auditime financiare, (1 e mbartur).

Gjatë vitit 2018 janë dhënë gjithsej 186 rekomandime nga 37 auditime të evaduara. Treguesit e mëposhtëm paraqesin grafikun e auditimeve dhe rekomandime për tre vitet e fundit.

Figura nr. 8: Paraqitja e auditimeve dhe rekomandimeve për vitet 2016-2018

Burimi: MFE, Drejtoria e AB

Nga Auditimi u konstatua se:

18. Titulli i gjetjes: MFE nuk ka zhvilluar burimet njerëzore të Auditit të brendshëm me njohuri të mjaftueshme mbi *teknologjinë e informacionit*.

Situata: MFE nuk ka zhvilluar burimet njerëzore të Auditit të brendshëm me njohuri të mjaftueshme mbi *teknologjinë e informacionit* dhe nuk ka planifikuar, kryer misionet auditimi në sistemet e TI-së, në auditimet e kryera gjatë vitit 2018 në kundërshtim me nenet 14 dhe 8 të Ligjit nr. 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”. “Të kryejë auditime IT sipas përcaktimeve të nenit 4, pika 6 dhe nenit 9 dhe në përputhje me Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm”.

Kriteri: Ligji nr. 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”. Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm *Veprimtaria e auditimit të brendshëm në sektorin publik duhet të kryhet në përputhje me:*

a) *standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm, të pranuar për t'u zbatuar në Republikën e Shqipërisë dhe të miratuara me urdhër të Ministrit të Financave;*

b) *këtë ligj dhe të gjitha aktet nënligjore bazuar në këtë ligj;*

c) *Kartën e Auditimit, Kodin e Etikës për audituesit e brendshëm, manualin e auditimit të brendshëm, si dhe akte të tjera specifike për kryerjen e shërbimit të auditimit*

Të kryejë auditime IT sipas përcaktimeve të nenit 4. Pika 6, nenit 9 dhe në përputhje me Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm.

Ndikimi/efekti: mos mbulim me auditim të brendshëm IT në përputhje me përcaktimet ligjore.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Shkaku: mos zbatim nga menazhimi i përcaktimeve ligjore

Rëndësia: e Lartë

Rekomandim: MFE të marri masa për zhvillimin e burimeve njerëzore të Auditit të brendshëm me njohuri të mjaftueshme mbi teknologjinë e informacionit dhe mbulimin me auditim të brendshëm IT të sistemeve IT, drejtorisë IT pranë MFE si dhe përdoruesit e sistemeve informatike në përputhje me përcaktimet ligjore

19. Titulli i gjetjes: Mosshfrytëzimi i aseteve të TI në procesin e auditimit

Situata: Auditimi i brendshëm në MFE:

- nuk ka akses dhe nuk shfrytëzon për auditim informacion nga sistemet informatike të MFE-së.
- nuk përdor teknika të auditimit të bazuara në teknologji informacioni, edhe pse në dispozicion të njësisë është edhe programi IDEA, i cili shërben për auditim të bazave të të dhënave.
- nuk vlerëson nëse qeverisja e teknologjisë së informacionit në MFE mbështet strategjitë dhe objektivat institucionale.

Kriteri: Ligji nr. 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”. Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm

Ndikimi/efekti: mos efektivitet, efikasitet dhe ekonomicitet në arritjen e objektivave institucionale

Shkaku: mos përdorim i aseteve

Rëndësia: e mesme

Rekomandim: Drejtoria TIK e AKSHI-t atashuar pranë MFE, në funksion të kryerjes së detyrimeve ligjore të siguroj Auditit të brendshëm akses në sistemet informatike të MFE.

Degët e Thesarit

Nga Grupi i auditimit, me qëllim vlerësimin e nivelit të shërbimit të ofruar ndaj institucioneve, qytetarëve dhe biznesit, në degët e thesarit të shpërndara në nivel kombëtar, vlerësimin e nivelit të funksionimit të sistemit Informatik Financiar Qeveritar (SIFQ), si dhe infrastrukturën e networkut të MFE dhe degëve të thesari (TDO) u vizituan on site dega e thesarit Fier, dega e thesarit Vlorë, dega e thesarit Shkodër, dega e thesarit Lezhë;

Një nga problematikat e shpeshta të hasura në degët e thesarit nëpër rrethe është amortizimi i pajisjeve PC, printer/skaner etj. Nga verifikimi në terren në 4 degë rajonale (*Shkodër, Lezhë, Fier, Vlorë*) në të cilat ofrohet shërbim për institucionet përkatëse sipas zonave, u konstatua se: Dega e thesarit Vlorë përmbledh Bashkitë: Vlorë, Selenicë dhe Himarë dhe përpunon 50 institucione buxhetore. Godina ku është e lokalizuar dega e thesarit është në pronësi të shtetit. Shpenzimet që kryente Dega ishin blerje të vogla kancelari, etj, ndërsa shpenzime për investime mbuloheshin nga MFE, përfshirë këtu edhe furnizimin me pajisje kompjuterike dhe aksesorët e tyre TIK.

Suporti teknik hardware dhe software që mund të nevojitej në degën e thesarit ofrohej nga njësi TIK e AKSHI-t e atashuar pranë MFE në Tiranë. Për zgjidhjen e këtyre problemeve komunikoheshin me anë të e-mailit zyrtar ose telefonisë me drejtorinë TIK pranë MFE për problematikat dhe në rastet kur nuk arrihet rregullimi i tyre me remote, specialistët e IT ofronin suport on site duke u paraqitur në degën e thesarit.

Ambienti ku është lokalizuar dhoma e serverit ndodhet në arkivin e degës në të cilën u konstatuan këto mangësi:

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

- mungesë e UPS për rastet e luhatjes apo ndërprerjes së energjisë elektrike;
- gjeneratori i dedikuar për këtë degë kishte dalë jashtë funksionit;
- godina ku lokalizohet dega e thesarit Vlorë kishte shkëputje të herëpashershme të energjisë elektrike dhe si rezultat kishte ndërprerje të shërbimit,
- pajisjet IT (kompjutera, printerat all in one, etj) ishin të amortizuar por ishin pajisur me pajisje të reja kompjuterike por ishin të pa implementuara;
- kondicioneri ishte i ndezur por efekti mbi serverin ishte i pamjaftueshëm për shkak të keqpozicionimit të kondicionerit në një vend të papërshtatshëm.

Figura nr. 9: Set fotosh nga gjendja faktike e degës së thesarit Vlorë dhe dhoma e serverit

Nga	Lloji	Subjekti	Derguar	Detyrueshme
Nejly Lindita	Minatori I UB	Schedul Release 20206-1 u miratua	21.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29622 u miratua	14.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29750 u miratua	01.07.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29620 u miratua	13.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29620 u miratua	13.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Planned Purchase Order 29620 u miratua	13.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Planned Purchase Order 27807 u miratua	19.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29620 u miratua	19.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Planned Purchase Order 29620 u miratua	19.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Planned Purchase Order 29620 u miratua	17.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Planned Purchase Order 29523 u miratua	17.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29694 u miratua	20.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Planned Purchase Order 29694 u miratua	17.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29645 u miratua	17.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29645 u miratua	17.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29693 u miratua	20.06.2019	
Nejly Lindita	Minatori I UB	Standard Purchase Order 29620 u miratua	20.06.2019	

Burimi: Grupi i auditimit

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Për sa i përket burimeve njerëzore dhe struktura organizative paraqitet si më poshtë:

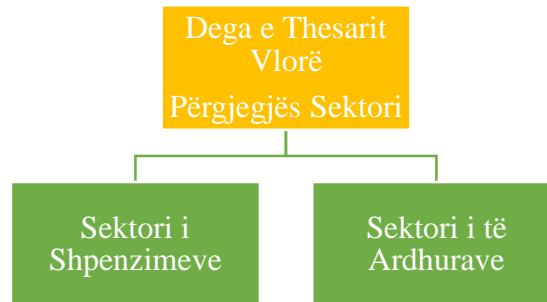

Figura nr.10: Organika e Degës së Thesarit Vlorë

Tabela nr. 6: Struktura e Degës së Thesarit Vlorë

Nr.	Emërtimi	Numër, viti 2018	
		Plan	Fakt
I	Përgjegjës i Degës së Thesari	1	1
II	Sektori i Shpenzimeve	6	6
	Specialist Shpenzimesh		5
	Specialist Shpenzimesh (ekselenca, VKM 766, datë 26.12.2018)		1
III	Sektori i të Ardhurave	3	4
	Specialist të ardhurash		2
	Specialist të ardhurash ((ekselenca, VKM 766, datë 26.12.2018))		1
	Specialist të ardhurash (me kontratë)		1
Gjithsej		10	11

Burimi: Dega e Thesarit Vlorë. Përpunuar nga Grupi i Auditimit

Dega e thesarit Fier përmbledh Bashkitë: Fier, Roskovec dhe Patos dhe përpunon 47 institucione buxhetore. Godina ku është e lokalizuar dega së thesarit është në pronësi të bashkisë Fier dhe ishte një godinë e amortizuar. Shpenzimet që kryente Dega ishin blerje të vogla kancelari, etj, ndërsa shpenzime për investime mbuloheshin nga MFE, përfshirë këtu edhe furnizimin me pajisje kompjuterike dhe aksesoret e tyre TIK.

Suporti teknik hardware dhe software që mund të nevojitet në degën e thesarit ofrohej nga njësitë TIK e AKSHI-t e atashuar pranë MFE në Tiranë. Për zgjidhjen e këtyre problemeve komunikoheshin me anë të e-mailit zyrtar ose telefonisë me drejtorinë TIK pranë MFE për problematikat dhe në rastet kur nuk arrihet rregullimi i tyre me remote, specialistët e IT ofronin suport on site duke u paraqitur në degën e thesarit.

Ambienti ku është lokalizuar dhoma e serverit ndodhet në arkivin e degës në të cilën u konstatuan këto mangësi:

- ka UPS aktiv por koha autonome e tij është shumë e shkurtër;
- gjeneratori i dedikuar për këtë degë kishte vite që kishte dalë jashtë funksionit duke rritur riskun e ndërprerjes së shërbimit nga shpërthimet e energjisë elektrike;
- pajisjet IT (kompjuterat, printerat all in one, etj) ishin të amortizuara dhe nuk ishin pajisur me pajisje të reja kompjuterike;
- kondicioneri për dhomën e serverave ishte jashtë funksionit duke rritur riskun e mbinxehjes së pajisjeve, serverit etj, dhe djegien e tyre;
- dega e thesarit Fier ka mungesa në staf.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Figura nr. 11: Set fotosh nga gjendja faktike e degës së thesarit Fier dhe dhoma e serverit

Burimi: Grupi i auditimit

Për sa i përket burimeve njerëzore dhe struktura organizative paraqitet si më poshtë:

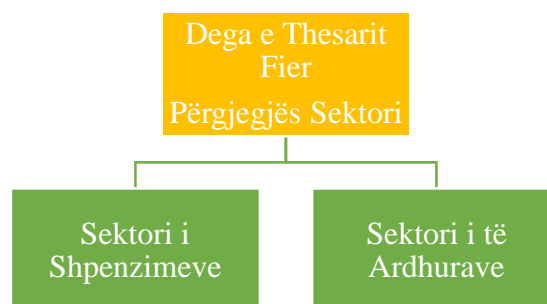

Figura nr. 12: Organika e Degës së Thesarit Fier

Tabela nr. 7: Struktura e Degës së Thesarit Fier

Nr.	Emërtimi	Numër, viti 2018	
		Plan	Fakt
I	Përgjegjës i Degës së Thesarit	1	1
II	Sektori i Shpenzimeve	4	3
	Specialist Shpenzimesh		3
III	Sektori i të Ardhurave	4	2
	Specialist të ardhurash		2
Gjithsej		9	6

Burimi: Dega e Thesarit Fier. Përpunuar nga Grupi i Auditimit

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Dega e thesarit Lezhë përmbledh Bashkinë Lezhë dhe përpunon 32 institucione buxhetore. Shpenzimet që kryente Dega ishin blerje të vogla kancelari, etj, ndërsa shpenzime për investime mbulohehin nga MFE, përfshirë këtu edhe furnizimin me pajisje kompjuterike dhe aksesorët e tyre TIK.

Suporti teknik hardware dhe software që mund të nevojitej në degën e thesarit ofrohej nga njësia TIK e AKSHI-t e atashuar pranë MFE në Tiranë. Për zgjidhjen e këtyre problemeve komunikohesh me anë të e-mailit zyrtar ose telefonisë me drejtorinë TIK pranë MFE për problematikat dhe në rastet kur nuk arrihet rregullimi i tyre me remote, specialistët e IT ofronin suport on site duke u paraqitur në degën e thesarit.

Ambienti ku është lokalizuar dhoma e serverit ndodhet në korridorin e degës në të cilën u konstatuan këto mangësi:

- mungesë e UPS për rastet e luhatjes apo ndërprerjes së energjisë elektrike;
- gjeneratori i dedikuar për këtë degë kishte dalë jashtë funksionit;
- godina ku lokalizohet dega e thesarit Lezhë kishte shkëputje të herëpashershme të energjisë elektrike dhe si rezultat kishte ndërprerje të shërbimit,
- pajisjet IT (kompjuterat, printera all in one, etj) ishin të amortizuara;
- kondicioneri për dhomën e serverave (që në këtë rast ishte i pozicionuar në korridorin e zyrave të degës) ishte jashtë funksionit duke rritur riskun e mbinxehjes së pajisjeve, serverit etj, dhe djegien e tyre;
- në arkivin e degës së thesarit Lezhë u konstatuan disa pajisje që ishin në ruajtje por që nuk i përkisnin degës së thesarit.

Figura nr. 13: Set fotosh nga gjendja faktike e degës së thesarit Lezhë dhe dhoma e serverit

KONTROLLI I LARTË I SHTESTIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Burimi: Grupi i auditimit

Për sa i përket burimeve njerëzore dhe struktura organizative paraqitet si më poshtë:

Tabela nr. 8: Struktura e Degës së Thesarit Lezhë

Nr.	Emërtimi	Numër, viti 2018	
		Plan	Fakt
I	Përgjegjës i Degës së Thesari	1	1
	Specialist	5	5
	Gjithsej	6	6

Burimi: Dega e Thesarit Lezhë. Përpunuar nga Grupi i Auditimit

Dega e thesarit Shkodër përmbledh Bashkitë: Shkodër dhe Vau i Dejës dhe përpunon 56 institucione buxhetore. Shpenzimet që kryente Dega ishin blerje të vogla kancelari, etj, ndërsa shpenzime për investime mbuloheshin nga MFE, përfshirë këtu edhe furnizimin me pajisje kompjuterike dhe aksesoret e tyre TIK.

Suporti teknik hardware dhe software që mund të nevojitej në degën e thesarit ofrohej nga njësia TIK e AKSHI-t e atashuar pranë MFE në Tiranë. Për zgjidhjen e këtyre problemeve komunikoheshin me anë të e-mailit zyrtar ose telefonisë me drejtorinë TIK pranë MFE për problematikat dhe në rastet kur nuk arrihet rregullimi i tyre me remote, specialistët e IT ofronin suport on site duke u paraqitur në degën e thesarit.

Ambienti ku është lokalizuar dhoma e serverit ndodhet në arkivin e degës në të cilën u konstatuan këto mangësi:

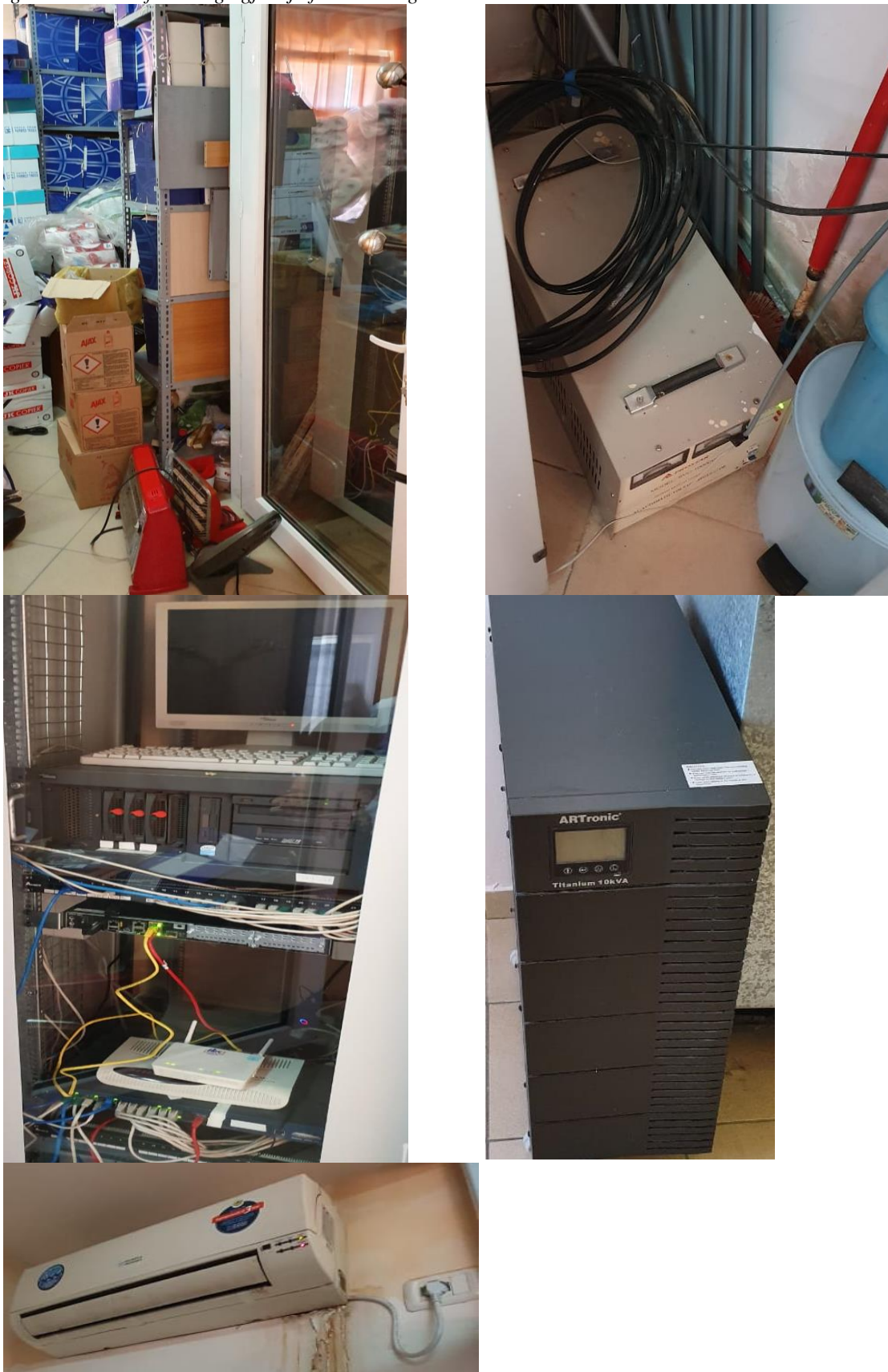
- mungesë e UPS (dalë jashtë funksionit) për rastet e luhatjes apo ndërprerjes së energjisë elektrike;
- gjeneratori i dedikuar për këtë degë kishte vite që kishte dalë jashtë funksionit duke rritur riskun e ndërprerjes së shërbimit nga shkëputjet e energjisë elektrike;
- pajisjet IT (kompjuterat, printerat all in one, etj) ishin të amortizuara;
- kondicioneri për dhomën e serverave ishte jashtë funksionit duke rritur riskun e mbinxehjes së pajisjeve, serverit etj, dhe djegien e tyre;

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCEVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Figura nr.14: Set fotosh nga gjendja faktike e degës së thesarit Shkodër dhe dhoma e serverit

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Burimi: Grupi i auditimit

Për sa i përket burimeve njerëzore dhe struktura organizative paraqitet si më poshtë:

Tabela nr. 9: Struktura e Degës së Thesarit Shkodër

Nr.	Emërtimi	Numër, viti 2018	
		Plan	Fakt
I	Përgjegjës i Degës së Thesarit	1	1
	Specialist	9	9
Gjithsej		10	10

Burimi: Dega e Thesarit Shkodër. Përpunuar nga Grupi i Auditimit

20. Titulli i gjetjes: Infrastruktura IT e amortizuar e degëve të thesarit.

Situata: Nga auditimi me zgjedhje të rastësishme të ambienteve të serverave të 4 degëve të thesarit, saktësisht Vlora, Fieri, Lezha dhe Shkodra, u konstatuan problematika të tilla si:

-mungesë e UPS për rastet e luhatjes apo ndërprerjes së energjisë elektrike;

-gjeneratorë jashtë funksionit;

-pajisjet IT (pc, printera all in one, etj) ishin të amortizuara

-kondicioneri për dhomën e serverave ishte jashtë funksionit duke rritur riskun e mbinxehjes së pajisjeve dhe serverit;

Kriteri: Infrastruktura IT sipas praktikave më të mira.

Ndikimi/efekti: Risk në mbarëvajtjen e punës.

Shkaku: Mungesa e investimit në degët e thesarit.

Rëndësia: E mesme.

Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të marrin masa për pajisjen dhe standardizimin e infrastrukturës IT të degëve të thesarit, me qëllim sigurimin e kushteve optimale për ofrimin e shërbimit dhe mbarëvajtjen e punës pa ndërprerje.

Në lidhje me observacionet e dërguara nga Drejtori i Përgjithshëm i AKSHI-t me shkresë përcjellëse nr. 3280/4 prot, datë 03.09.2019, protokolluar në KLSH me shkresën nr. 357/9 prot, datë 06.09.2019, mbi Projekt Raportin e auditimit dërguar me shkresën nr. 357/7 prot, datë 03.08.2019, sqarojmë si më poshtë:

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen A1. “Mbi Administrimin e SIFQ”

Grupi i auditimit ka konstatuar kundërshtime ligjore ndërmjet VKM nr. 673 dhe VKM nr. 352, mbi administrimin e SIFQ. Në observacion sqarohet se ndërmjet këtyre dy VKM-ve nuk ka kundërshtim pasi në pikën 6/y të VKM nr. 673, citohet: “Administron nga ana teknike sistemin informatik të institucioneve të përmendura në shkronjën “i”, të pikës 6, në përputhje me parashikimet e këtij vendimi. Regjistrat e të dhënave të këtyre institucioneve që përbëhen nga bazat e të dhënave mbeten nën administrim të institucioneve respektive”.

Sqarojmë se në VKM nr. 352, pika 5/a citohet se “Institucioni administrues i SIQF-së është Ministria e Financave”. Në këtë pikë nuk është shprehur që realizon vetëm administrimin e bazës së të dhënave. Gjithashtu në pikën 8/f citohet: “MF ka të drejta administrative mbi SIFQ, në rolet: i. Administrator; ii. Raportues; iii. Auditues; iv. Zhvillues”. Pika 6/y që ju citoni përcakton që MFE është në rolin e përdoruesit të sistemit, çka nuk kundërshton konstatimin e grupit të auditimit.

Sa më sipër konstatohet se VKM nr. 352 njihet vetëm Ministrinë e Financave si Administrator. Gjithashtu theksojmë se të dy aktet ligjore janë VKM, e për pasojë kanë të njëjtën vlerë juridike. Dhe për aq kohë sa janë të dy në fuqi, nuk janë të qarta të drejtat administruese të SIFQ.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Për sa më sipër observacioni nuk merret në konsideratë dhe konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B1. *“Mbi Planin Strategjik të Teknologjisë së Informacionit”.*

Në lidhje me observimin mbi konstatimin e mungesës së një plani strategjik mbi teknologjinë e informacionit, grupi i auditimit sqaron se plani strategjik i TI duhet të jetë edhe në nivel institucional dhe jo vetëm i përgjithshëm në rang kombëtar.

Për sa më sipër observacioni nuk merret në konsideratë dhe konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B2. *“Mbi Manualin IT të Teknologjisë së Informacionit”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B3. *“Mbi mungesat në staf në Drejtorinë TIK në MFE”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B4. *“Mbi regjistrin e menaxhimit të incidenteve”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B5. *“Mbi raportet e monitorimit”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B6. *“Mbi ngritjen e urdhrave të grupeve të punës”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, grupi i auditimit sqaron se argumentet e cituara nuk janë pjesë e marrëveshjes së nivelit të shërbimit të nënshkruar ndërmjet AKSHI-t dhe MFE-së. Gjatë fazës së auditimit në terren grupi i auditimit ka kërkuar vazhdimisht informacion në lidhje me dokumentacionin justifikues në rast se ishin marrë miratimet nga eprorët përkatës të specialistëve që janë pjesë e këtyre urdhrave por që nuk janë vënë në dispozicion. *Për sa më sipër observacioni nuk merret në konsideratë dhe konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.*

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B7. *“Mbi kalimin e aktiveve nga MFE tek AKSHI”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B8. *“Mbi zbatueshmërinë e MNSH-ve”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B9. *“Mbi përfshirjen e plotë të elementeve të MNSH-së”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B10. *“Mbi konstatimet e grupit të auditimit mbi sigurinë e aksesit të network-ut”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B12. *“Mbi automatizimin e ndërveprimit të hedhjes së të dhënave ndërmjet DPT dhe SIFQ”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B13. *“Mbi bug-et e konstatuara nga grupi i auditimit”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B14. *“Mbi user-at aktiv të cilët e kanë ezauruar objektin e krijimit”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B15. *“Mbi input-in e të dhënave jo logjike”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B16. *“Mbi tejkalimin e pagesave të kontratave”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B17. *“Mbi burimet njerëzore të Auditit të Brendshëm në MFE”.*

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, grupi i auditimit sqaron se e drejta e auditimit të bazës së të dhënave nga ARK (në këtë rast AKSHI), në zbatim të Ligjit nr. 10325, nuk bie në kundërshtim me konstatimin e bërë. Auditimi i sistemeve mund të realizohet nga më shumë se një institucion, të cilat në rastin e mësipërm e kanë të drejtë të caktuar në ligj. Saktësisht nenet 14 dhe 8 të Ligjit nr. 114/2015 *“Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”*. *“Të kryejë auditime IT sipas përcaktimeve të nenit 4, pika 6 dhe nenit 9 dhe në përputhje me Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm”*, i japin të drejtë për auditimin IT Auditit të Brendshëm të Institucionit.

Grupi i auditimit vlerëson se observimi në lidhje me këtë çështje nuk qëndron pasi konstatimi i grupit të auditimit nuk shpreh heqjen e të drejtës së auditimit nga ana e ARK.

Nga sa më sipër konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B18. “Mbi Auditin e Brendshëm në MFE”.

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, grupi i auditimit sqaron se e drejta e auditimit të bazës së të dhënave nga ARK (në këtë rast AKSHI), në zbatim të Ligjit nr. 10325, nuk bie në kundërshtim me konstatimin e bërë. Auditimi i sistemeve mund të realizohet nga më shumë se një institucion, të cilat në rastin e mësipërm e kanë të drejtë të caktuar në ligj. Saktësisht nenet 14 dhe 8 të Ligjit nr. 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”. “Të kryejë auditime IT sipas përcaktimeve të nenit 4, pika 6 dhe nenit 9 dhe në përputhje me Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm”, i japin të drejtë për auditimin IT Auditit të Brendshëm të Institucionit.

Grupi i auditimit vlerëson se observimi në lidhje me këtë çështje nuk qëndron pasi konstatimi i grupit të auditimit nuk shpreh heqjen e të drejtës së auditimit nga ana e ARK.

Nga sa më sipër konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Observacion dhe kthim përgjigje mbi gjetjen B19. “Mbi situatën e degëve të thesarit nëpër rrethe”.

Për sa i përket observacionit në lidhje me këtë çështje, janë paraqitur argumente shpjeguese pa fakte të reja kundërshtuese mbi konstatimin, për pasojë konstatimi i grupit të auditimit nuk ndryshon.

Shënim: Në observacionet e dërguara nga AKSHI, citohen shprehje, se në zbatim të rekomandimeve të lëna, do të merren masat e nevojshme për kryerjen e investimeve të caktuara. Theksojmë se grupi i auditimit është përprjekur të paraqesë problematikat e konstatuara dhe rekomandimet përkatëse në lidhje me to dhe në asnjë rast nuk është shprehur që si zgjidhje në lidhje me këto rekomandime është kryerja e investimeve. Kryerja e investimeve mbetet pjesë e politikave institucionale në varësi nevojave dhe burimeve që disponon institucioni.

IV. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

A. PROPOZIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIME NË LEGJISLACIONIN NË FUQI

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i ushtruar mbi sistemet e teknologjisë së informacionit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, u konstatua se baza ligjore, më konkretisht VKM nr. 352, datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ)” dhe VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit”, i ndryshuar, janë në kundërshtim për sa i përket përcaktimit të institucionit administrues të SIFQ. Saktësisht, në VKM nr. 352, pika 5/a, citohet: “Institucioni administrues i SIFQ është Ministria e Financave”, ndërkohë në VKM nr. 673, pika 9 citohet: “AKSHI është administrator i çdo sistemi TIK që ka si përdorues institucionet apo organet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave”.

Në VKM nr. 673 (si akt më i vonshëm kronologjikisht), nuk përcaktohet asnjë dispozitë apo nen i cili shfuqizon apo ndryshon nenet e VKM nr. 352.

Aktualisht, të dyja VKM-të janë në fuqi, edhe pse kundërshtojnë njëri tjetrin për sa i përket administrimit të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ).

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 11-17 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të marrin masa për ngritjen e një grupi të përbashkët me qëllim hartimin, përcaktimin dhe propozimin në Këshillin e Ministrave të ndryshimeve të

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

nevojshme në bazën rregullatore për të drejtat Administruese të Sistemit Informatik Financiar Qeveritar.

Menjëherë

B. MASA ORGANIZATIVE:

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i “*Process Order*” për vitin 2018, u konstatuan 33903 raste ku fusha “*Bill Amount*” është e barabartë me fushën “*Shuma*” (pra kontrata është mbyllur), por nuk ka marrë statusin “*Closed*”, me qëllim mbylljen e procesit.

Gjithashtu u konstatuan 2 raste ku fusha “*Bill Amount*” është më e madhe se fusha “*Shuma*”. Ky veprim do të thotë se furnitori është paguar më shumë se vlera e kontratës. Për pasojë, rezulton se sistemi i thesarit në këto raste nuk ka mekanizmat e duhur parandalues për mos lejim të tejkalimit të vlerës së kontratës.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqe 31-40 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

1.1 Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të analizojnë rastet e konstatuara të tejkalimit të vlerave të kontratave dhe më gjerë. Administruesit e sistemit të marrin masat e nevojshme për parandalimin automatik nga vetë sistemi të kësaj problematike.

Menjëherë

2. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi analitik i 374 userave aktiv të sistemit të SIFQ, u konstatua:

a) usera të cilët edhe pse e kanë përfunduar objektin për të cilin janë çelur, janë ende aktiv. Ky fakt mbart një risk të lartë për ndërhyrje të paautorizuara në sistem duke mos lënë gjurmë mbi aktivitetin që kanë kryer. Saktësisht: Oracle, Oracle3, Oracle5, Oracle7, Oracle9. Gjithashtu user-at nuk kanë një “*End Date*”, pra edhe pas shkëputjes së marrëdhënieve të punës, punonjësve nuk u është mbyllur ende account-i.

b) useri FADMIN përdoret nga disa punonjës të cilat gjithashtu kanë userin e tyre, duke mos lënë gjurmë se cili punonjës ka kryer një veprim të caktuar me këtë user. Ky user ka 127 lloje të drejtash (atribute) në sistem, duke bërë që risku i përdorimit të tij nga shumë punonjës të jetë i lartë.

c) Nuk ka një rregullore/ manual ku të përcaktohen atributet që secili user duhet të gëzojë në varësi të pozicionit të punës që ka.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqe 31-40 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

2.1 Rekomandimi: MFE në bashkëpunim me AKSHI-n të analizojë problematikat e konstatuar nga grupi i auditimit në lidhje me user-at e sistemit të SIFQ, duke marrë masat e nevojshme për çaktivizimin e user-ave të cilëve u ka përfunduar objekti i krijimit të tyre, fshirjen e user-it FADMIN, i cili nuk i përket asnjë punonjësi në veçanti.

MFE në bashkëpunim me AKSHI-n të marrin masat e nevojshme për hartimin e një rregulloreje ku të përcaktohet qartë lidhja ndërmjet atributeteve të user-t me pozicionin e punës.

Menjëherë

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, si dhe duke patur në konsideratë ndryshimet e fundit të akteve ligjore dhe nënligjore, mënyrën e organizimit të funksionimit të strukturave dhe sistemeve të teknologjisë së informacionit në MFE, u konstatua se sipas VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “*Për riorganizimin e agjencisë kombëtare të shoqërisë së informacionit*”, i ndryshuar, procesin e ofrimit të shërbimit duhet ta mbulojë vetë AKSHI, pasi ka aftësitë e nevojshme profesionale për ofrimin e këtyre shërbimeve.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Në marrëveshjen e nivelit të shërbimit datë 24.01.2018, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, protokolluar me nr. 420 (AKSHI) dhe nr. 653/1 (MFE), përcaktohen elementët që do të mbulohen nga AKSHI. Gjithashtu mbështetur edhe në përshkrimet e punës të stafit të drejtorisë TIK të AKSHI-t atashuar pranë MFE, përkatësisht “*Spektori i Zhvillimit dhe Mirëmbajtjes dhe Sigurisë së Infrastrukturës*” ka detyra kryesore të përcaktuara për mirëmbajtjen dhe suportin në kategori të ndryshme.

Nga sa më sipër konstatohet se zërat e përfshira në këto marrëveshje në nivel shërbimi, gjenden të pasqyruara në kompetencat e përcaktuara nga VKM nr. 673 datë 22.11.2017 “*Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit*”, i ndryshuar dhe në marrëveshjen e nivelit të shërbimit datë 24.01.2018, ndërmjet Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 17-28 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

3.1 Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të analizojnë nevojën e adresimit të shërbimeve të cilat janë pjesë e MNSH-ve aktuale dhe de-jure i janë ngarkuar në mënyrë të drejtpërdrejtë AKSHI-t. Në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, të identifikohen problematikat dhe të merren masat për zgjidhjen e tyre.

Në vijimësi

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Marrëveshjet në Nivel Shërbimi në MFE, nuk janë hartuar në përputhje të plotë me aneksin 2, të Udhëzimit nr. 2, datë 02.09.2013 “*Për standardizimin e hartimit të termave të referencës për projektet TIK në Administratën Publike*” pjesa III pika 10 Aneksi 2. Sipas VKM nr. 710, datë 21.08.2013 “*Për krijimin dhe funksionimin e sistemeve të ruajtjes së informacionit, vazhdimësisë së punës dhe marrëveshjeve të nivelit të shërbimit*”, i ndryshuar, pika 2, germa c, dhe Udhëzimit të Ministrit të Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike, nr. 1159, datë 17.03.2014 “*Për Hartimin e Marrëveshjeve të Nivelit të Shërbimit*”, i ndryshuar, MNSH-ja duhet të ishte si aneks më vete bashkëlidhur kontratës administrative. Sipas Aneksit 1 të këtij Udhëzimi, ndër të tjera duhet të përcaktohen elementët të rëndësishëm për realizimin e procesit të mirëmbajtjes, si drejtuesi i projektit, personin e kontaktit, përkufizimet e termave teknike, përshkrimi i shërbimeve, të drejtat dhe detyrimet e institucionit dhe të ofruesit të shërbimit, menaxhimi i shërbimeve, disponueshmëria e shërbimit, kufizimet e mundshme, mirëmbajtja e sistemit, matja e cilësisë së shërbimit, kërkesat e shërbimit, raporti i shërbimit dhe vlerësimet periodike, menaxhimi i vazhdueshmërisë së shërbimit, trajtimi i informacionit konfidencial, njoftimi i palëve, penalitetet e mundshme, dokumentacioni mbështetës, ndërprerja e MNSH-së, dhe të tjerë elementë të rëndësishëm që përcaktohen në aneksin 1.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 17-28 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

4.1 Rekomandimi: MFE dhe AKSHI në vijimësi të marrin masa për përfshirjen e plotë të elementëve të Marrëveshjeve në Nivel Shërbimi sipas përcaktimeve ligjore dhe nënligjore në fuqi, me qëllim kontrollin e plotë të shërbimit të ofruar nga ana e operatorëve ekonomik.

Në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se:

- Nga Sekretari i Përgjithshëm i MFE janë nxjerrë urdhra për ngritjen e grupeve të punës, ku pjesë përbërëse e grupit janë punonjës të AKSHI-t. Një veprim i tillë nuk citohet në asnjë pikë të marrëveshjes në nivel shërbimi ndërmjet dy institucioneve protokolluar me nr. 420 (AKSHI) dhe nr. 653/1 (MFE), ku t'i jepet e drejtë titullarit të një institucioni të ngrejtë

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCEVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

urdhra me punonjës/specialist të një institucioni tjetër. Gjithashtu këto institucione nuk janë në varësi të njëra tjetrës, për pasojë grupi i auditimit i vlerëson këto urdhra të pabazuara juridikisht.

- Në disa nga urdhrat e marrjes në dorëzim të aktiveve apo shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacionit, pjesë e grupit të marrjes në dorëzim janë punonjës jo specialistë të fushës, veprim në kundërshtim me pikën 43 të Udhëzimit Nr. 30 Datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, i ndryshuar, ku citohet “Komisioni përbëhet nga specialistë të fushës sipas llojit të aktiveve dhe, në rast nevojë, edhe nga ekspertë të jashtëm. Në komision bëjnë pjesë jo më pak se tre veta, duke përfshirë edhe punonjës in me përgjegjësi materiale”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 11-17 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

5.1 Rekomandimi: Organet drejtuese të MFE dhe AKSHI-t në të ardhmen të marrin masat e nevojshme për ngritjen e grupeve të punës me punonjës brenda institucioneve përkatëse, përcaktimin e përgjegjësive individuale si dhe në përputhje me kërkesat e Udhëzimit nr. 30, për vendosjen e specialistëve të fushës sipas llojit të aktiveve.

Në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Teknologjia e informacionit zhvillohet pa Plan Strategjik, duke sjellë mos pasqyrim të qartë të objektivave të MFE lidhur me sigurinë institucionale dhe infrastrukturën TI, objektivat strategjikë për burimet njerëzore të strukturës së TI pranë MFE, në kundërshtim me strategjinë kombëtare të zhvillimit të dixhitalizimit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 faqe 8-11 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

6.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese në MFE dhe AKSHI, duke marrë në konsideratë kohën, burimet e nevojshme si dhe rëndësinë e të dhënave që institucioni zotëron dhe përpunon, të marrin masa për hartimin e Planit Strategjik të Teknologjisë së Informacionit, ku të adresohen qartë objektivat e institucionit duke patur parasysh ndryshimet e ndodhura me aktet ligjore dhe nënligjore.

Në vijimësi

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Drejtoria TIK në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE) aktualisht zbaton Manualin IT ku përcaktohen procedurat që do të ndiqen për krijimin, mirëmbajtjen dhe administrimin e infrastrukturës dhe sistemeve të informacionit, por ky manual është ende i pa miratuar nga nëpunësi autorizues.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 faqe 8-11 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

7.1 Rekomandimi MFE në bashkëpunim me Drejtorinë TIK atashuar pranë MFE të marrin masa për përditësimin dhe miratimin e Manualin IT të Teknologjisë së Informacionit me ndryshimet e ndodhura me bazën ligjore dhe nënligjore.

Menjëherë

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimit u konstatua se Drejtoria TIK aktualisht e ushtron aktivitetin e saj me 9 punonjës, edhe pse struktura e miratuar është e përbërë nga 13 punonjës. Duke u nisur nga rëndësia specifike e Drejtorisë TIK në MFE konstatohen mungesa në staf në disa pozicione të rëndësishme të sektorëve të drejtorisë TIK, duke rritur riskun e mos përmbushjes së detyrave.

Drejtorja TIK pranë MFE nuk kryen trajnime në fusha specifike dhe nuk ka vendosur standarde të cilat do të çonin në rritjen profesionale dhe kualifikimin e stafit të TI.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 1 faqe 8-11 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

8.1 Rekomandimi: Strukturat drejtuese të AKSHI-t në bashkëpunim me MFE të marrin masa për mirë menaxhimin e burimeve njerëzore duke plotësuar vendet vakante dhe të hartojnë politika për zhvillimin e tyre nëpërmjet trajnimeve në lidhje me sistemet, sigurinë dhe teknologjinë e informacionit, me qëllim përmbushjen e nevojave në fushën TIK në MFE.

Në vijimësi

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, MFE nuk ka regjistër të menaxhimit të incidenteve. Risqet menaxhohen mbi bazë ngjarjesh. Jepet suport, mbështetje teknike dhe logjike për operacionet IT që ndihmojnë mbarëvajtjen e strukturave të institucionit. Procedurat kryhen nëpërmjet shkëmbimeve verbale dhe nëpërmjet e-mail-eve, duke mos realizuar identifikimin e risqeve, mbart riskun e përsëritjes së incidenteve. Ekzistenca e një regjistri të menaxhimit të incidenteve bazohet në Objektivat e Kontrollit të Teknologjisë së Informacionit COBIT, Manualin e Auditimit IT si dhe praktikave më të mira.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 11-17 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

9.1 Rekomandimi: Strukturat Drejtuese në MFE në bashkëpunim me Drejtorinë e sistemeve dhe Teknologjinë e Informacionit atashuar pranë MFE-s të marrin masa për:

- identifikimin e risqeve IT dhe hartimin e regjistrit të risqeve mbi infrastrukturën TIK;
- dokumentimin dhe monitorimin e incidenteve;
- menaxhimin e ndryshimeve dhe dokumentimin e tyre.

Në vijimësi

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, Drejtoria e TIK e atashuar pranë MFE nuk ka hartuar raporte monitorimi dhe shërbimi në kundërshtim me pikën 4 të marrëveshjes në nivel shërbimit ndërmjet dy institucioneve protokolluar me nr. 420 prot., (AKSHI) dhe nr. 653/1 prot., (MFE), datë 24.01.2018.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqe 11-17 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

10.1 Rekomandimi: Drejtoria e TIK pranë MFE në vijimësi të kryejë analizimin, prioritarizimin dhe ofrimin e shërbimeve të përcaktuara në MNSH-në ndërmjet institucioneve (MFE dhe AKSHI), hartimin e raporteve javore dhe mujore të shërbimeve të ofruara, me qëllim dhënien e sigurisë së arsyeshme për kryerjen me rigorozitet të suportit.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Për periudhën e audituar, procedurat e prokurimit si dhe lidhja e kontratave për mallrat apo shërbimet në fushën e teknologjisë së informacionit, janë zhvilluar dhe nënshkruar nga AKSHI, ndërsa vetë investimi si dhe detyrimi financiar kalojnë për MFE. VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar, saktësisht në pika 18, citon: “Institucionet e administratës shtetërore nën përgjegjësinë e Këshillit të Ministrave duhet të dorëzojnë pranë AKSHI-t 1 (një) kopje të dokumentacionit të plotë të çdo sistemi dhe infrastrukture TIK ekzistuese dhe kodin e burimit. Sistemet dhe infrastruktura TIK ekzistuese kalojnë nën administrimin dhe inventarin e AKSHI-t, së bashku me të drejtat dhe detyrimet juridiko-civile përkatëse brenda datës 30 shtator 2018”.

Me Urdhër të përbashkët të Sekretarit të Përgjithshëm të MFE dhe Drejtorit të Përgjithshëm të AKSHI-t, me nr. 5762 prot, datë 21.03.2018 (MFE) dhe nr. 1311 prot, datë 16.03.2018 (AKSHI), janë ngritur grupet e punës për evidentimin e sistemeve IT dhe infrastrukturave hardware të MFE, si dhe përcaktimin e listës së aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara objekt kalimi kapital.

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

Edhe pse ka kaluar rreth 1 vit e 4 muaj nga nxjerrja e urdhrin të përbashkët për kalimin e kapitalit, si dhe rreth 10 muaj nga afati i vendosur në VKM Nr. 673, ky proces ende nuk ka përfunduar. Aktualisht sistemet e IT dhe infrastruktura hardware e MFE, janë ende pjesë e inventarit të MFE, e për pasojë edhe detyrimet juridike dhe financiare mbi këto sisteme, në kundërshtim me pikën 18 të VKM nr. 673, datë 22.11.2017 “Për riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit”, i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqe 17-28 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

11.1 Rekomandimi: Organet drejtuese të MFE dhe AKSHI-t të marrin masat e nevojshme për përfundimin e procesit të kalimit të aktiveve të sistemeve të informacionit nga MFE tek AKSHI, si dhe të përcaktojnë përgjegjësitë për vonesat e shkaktuara të zbatimit të kërkesave ligjore lidhur me këtë çështje.

Brenda vitit 2019

12. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi sigurinë e aksesit të *network*-ut u konstatua se:

-Nga konfigurimet nuk shikohen bllokime të *subneteve* të këtyre bankave drejt subneteve të MFE çka përbën risk për hyrje dhe skanime të rrjetit të MFE nga këto lidhje;

-Pajisja *firewall* ka të aktivizuar log çka bën të mundur për të verifikuar një sërë procesesh që routeri kryen si edhe ruajtjen e tyre. Routeri ka një memorie të vogël dhe këto log-e nuk mund të ruhen ose të analizohen live duke bërë të mundur detektimin në kohë reale të një sulmi ose të një hyrje të paautorizuara;

-Nuk ka të krijuar group users me nivele të ndara menaxhim/monitorim. Çdo veprim bëhet nga useri admin;

-Nuk janë marrë masa për të bërë *disable* userin admin dhe për të krijuar një user tjetër me të drejta admini. Kjo gjë do të parandalonte sulme nga skripet/viruse që mund të merren brenda serverave ose pc-ve në MFE. Shumica e viruseve që bëjnë DDoS, përdorin si username "admin";

-Në routerin me IP private [REDACTED] dhe IP publike [REDACTED] vërehet se ka usera të krijuar për shoqërinë [REDACTED] dhe usera oracle të cilët mund të aksesojnë edhe nga jashtë rrjetin e brendshëm si edhe shërbimet e MFE. Këta usera mund të logohen nëpërmjet VPN edhe nga jashtë MFE.

-Për routerin me ID [REDACTED] shikohet që faza IKE për *ipsec* ka një pre shared key me 3 karaktere "abc" për të gjitha lidhjet VPN të MFE me zyrat e rretheve si dhe me site të tjera. Passwordi që është përdorur nuk përmbush parametrat e sigurisë dhe përbën rrezik për akses nga palë të treta dhe të pa autorizuara.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 4 faqe 28-31 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

12.1 Rekomandim: Drejtoria TIK e AKSHI-t pranë MFE të marrë masa për:

-Krijimin e konfigurimeve përkatëse bllokuese për të gjitha lidhjet VPN nga Bankat e nivelit të dytë drejt rrjetit privat të MFE;

-Krijimin e grupeve dhe usera-ve admin/monitorim;

-Useri admin të bëhet *disable* dhe të krijohet një user me emërtim ndryshe me të drejta administratori për të gjitha routerat/switchet e menaxhueshëm;

-Konfigurimin e një *script*-i në *firewall* i cili bllokon për 24 orë IP-në nëse nga kjo IP provohet me shumë se 3 here logimi të gabuar;

-Marrjen e masave për krijimin e një platforme të centralizuar për gjenerimin e alerteve sipas riskut për mbajtjen e log-eve për të gjitha pajisjet. Pasja e një platforme të centralizuar, parandalon në kohë reale sulme, dëmtime të pajisjeve si dhe ndihmon në ecurinë e shërbimeve TIK që MFE disponon.

Në vijimësi

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

13. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se nga DPTH nuk është mbajtur një regjistër gabimesh (*hedhje gabim, korrigjime nëpër TDO apo edhe në MFE*) funksionale që bëhen nga userat e SIFQ, me qëllim trajtimin dhe hartimin e masave parandaluese e tyre në të ardhmen. Ekzistenca e një regjistri gabimesh bazohet në Objektivat e Kontrollit të Teknologjisë së Informacionit COBIT, Manualin e Auditimit IT si dhe praktikave më të mira.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqe 31-40 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

13.1 Rekomandimi: DPTH të marrë masa për krijimin e një regjistri gabimesh me qëllim trajtimin dhe hartimin e masave parandaluese në të ardhmen.

Në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi: Nga DPT merren të dhëna vetëm për të ardhurat. DPT dërgon në MFE informacionin elektronik nëpërmjet file.txt i cili i korrespondon kontabilizimit të transaksioneve mbi të ardhurat tatimore të file-it txt dërguar paraprakisht nga MFE në DPT mbi arkëtimin e këtyre të ardhurave. Çdo file ka një emër unik dhe një file nuk mund të ngarkohet më shumë se një here në SIFQ, në të kundërt SIFQ refuzon automatikisht ngarkimin e të njëjtit file më shumë se një herë. Në rastin e korrigjimeve kontabile që DPT dërgon në MFE lidhur me kontabilizime të të ardhurave dërguar me file-t e mëparshme, DPT dërgon një file të ri i cili përmban korrigjimet kontabile, ku çdo transaksion korrigjimi kontabil përmban numrin e referencës së pagës në SIFQ të cilës i referohet ky korrigjim. DPT file txt e upload-on në serverin FTP të mundësuar nga MFE. në momentin që në serverin FTP dërgohet një file txt, nga drejtoria IT në MFE dërgohet me email tek Drejtoria e Operacioneve të Thesarit vetëm emri i file.txt dërguar nga DPT dhe punonjësi në Drejtorinë Operacionale kryen ekzekutimin e programit të ngarkimit të këtij file në SIFQ. Pra shkëmbimi i drejtpërdrejtë i të dhënave ndërmjet sistemit të DPT dhe sistemit të thesarit (SIFQ) nuk kryhet në mënyrë automatike.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqe 31-40 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

14.1 Rekomandimi: MFE, AKSHI në bashkëpunimin me DPT të marrin masat për krijimin e mekanizmave të nevojshëm për automatizimin dhe ndërveprimin e hedhjes së të dhënave ndërmjet sistemeve DPT dhe SIFQ.

Në vijimësi

15. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në sistemin e thesarit ndodhin në mënyrë të përsëritur *bug*-e (error-e) të natyrave të ndryshme, si në vijim:

- Bankës së Shqipërisë, pas rakordimit me bankat e nivelit të dytë, e dërgon atë ditën e nesërme në sistemin e thesarit me anë Swift Server (*me data encryption*). Gjatë shpërndarjes së postës, ndodh që posta e një dege të caktuar i kalon një dege tjetër që nuk i përket asaj. Pasi sinjalizohet nga punonjësit e degës së thesarit, kryhet riparimi i kësaj anomalie (*bug*-u) me anë të një skripti i cili e dërgon postën në degën përkatëse në mënyrë që të kryhet rakordimi i degës së thesarit. Ky bug është akoma prezent në sistemin e thesarit duke krijuar një anomali të tilla.

- U konstatua 1 rast ku sistemi i thesarit nuk i ka dhënë vlerë fushës së numrit rendor të veprimt të kryer, "DOC SEQUENCE VALUE", fushë e cila duhet të plotësohet automatikisht nga sistemi (*vlerë default*).

Bug-e të tilla me natyrë të ngjashme janë krijuar edhe në periudha të mëparshme, edhe pse janë raste të izoluar.

- *Bugs* të natyrave të ndryshme ndodhin në procese të tjera të sistemit të thesarit gjatë plotësimit të transaksioneve PO nga një përdorues të cilit i ndërpritet procesi i punës duke i nxjerrë error.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqe 31-40 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

15.1 Rekomandimi: Nga MFE dhe AKSHI të analizohen të gjitha rastet e bug-eve të ndryshme të sistemit, si dhe të merren masat e nevojshme për trajtimin dhe eliminimin e tyre në të ardhmen.

Menjëherë

16. Gjetje nga auditimi: Në sistemin SIFQ janë të implementuara metodat e sigurimit të kontrollit të inputit me qëllim sigurimin e një produkti cilësor final, por nuk ka raporte mbi saktësinë e outputit. Nga auditimi u konstatua se mungojnë kontrollet periodike të outputit. Kontrollet kryhen vetëm në rastet kur ka sinjalizime për ndonjë parregullsi. Në rastin e fushës PERIOD_NAME nuk ka funksion të kontrollit të inputit. Grupi i auditimit testoi inputin në këtë fushë duke vendosur vitin 2022, e cila nuk përbën vlerë logjike për këtë fushë. Kjo vlerë u pranua nga sistemi.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqe 31-40 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

16.1 Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të analizojë rastin e konstatuar nga grupi i auditimit duke e shtrirë verifikimin edhe në fushat e tjera, duke dhënë zgjidhje të cilat të shërbejnë jo vetëm për rregullimet momentale të problematikës, por gjithashtu për krijimin e një kontrolli paraprak të këtyre inputeve edhe në vazhdimësi.

Në vijimësi

17. Gjetje nga auditimi: MFE nuk ka zhvilluar burimet njerëzore të Auditit të brendshëm me njohuri të mjaftueshme mbi **teknologjinë e informacionit** dhe nuk ka planifikuar, kryer misionet e auditimit në sistemet e TI-së, në auditimet e kryera gjatë vitit 2018 në kundërshtim me nenet 14 dhe 8 të Ligjit nr. 114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në sektorin publik”. “Të kryejë auditime IT sipas përcaktimeve të nenit 4, pika 6 dhe nenit 9 dhe në përputhje me Standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 6 faqe 40-51 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

17.1 Rekomandim: MFE të marrë masa për zhvillimin e burimeve njerëzore të Auditit të brendshëm me njohuri të mjaftueshme mbi teknologjinë e informacionit dhe mbulimin me auditim të brendshëm IT të sistemeve IT, drejtorisë IT pranë MFE si dhe përdoruesit e sistemeve informatike në përputhje me përcaktimet ligjore

Në vijimësi

18. Gjetje nga auditimi: Auditimi i brendshëm në MFE:

- nuk ka akses dhe nuk shfrytëzon për auditim informacion nga sistemet informatike të MFE-së.
- nuk përdor teknika të auditimit të bazuara në teknologji informacioni, edhe pse në dispozicion të njësisë është edhe programi IDEA, i cili shërben për auditim të bazave të të dhënave.
- nuk vlerëson nëse qeverisja e teknologjisë së informacionit në MFE mbështet strategjitë dhe objektivat institucionale.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 6 faqe 40-51 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

18.1 Rekomandim: Drejtoria TIK e AKSHI-t atashuar pranë MFE, në funksion të kryerjes së detyrimeve ligjore t'i sigurojë Auditit të Brendshëm akses në sistemet informatike të MFE.

Në vijimësi

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT

RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË, NJËSIA E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT E AKSHI-t ATASHUAR PËR MFE

19. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi me zgjedhje të rastësishme të ambienteve të serverave të 4 degëve të thesarit, saktësisht Vlora, Fieri, Lezha dhe Shkodra, u konstatuan problematika të tilla si:

- mungesë e UPS për rastet e luhatjes apo ndërprerjes së energjisë elektrike;
- gjeneratorë jashtë funksionit;
- pajisjet IT (pc, printera all in one, etj) ishin të amortizuara
- kondicioneri për dhomën e serverave ishte jashtë funksionit duke rritur riskun e mbinxehjes së pajisjeve dhe serverit;

(Më hollësisht trajtuar në pikën 6 faqe 40-51 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

19.1 Rekomandimi: MFE dhe AKSHI të marrin masa për pajisjen dhe standardizimin e infrastrukturës IT të degëve të thesarit, me qëllim sigurimin e kushteve optimale për ofrimin e shërbimit dhe mbarëvajtjen e punës pa ndërprerje.

Në vijimësi

Me ndjekjen e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Teknologjisë së Informacionit.

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Përfundimtar Auditimi

KONTROLLI I LARTË I SHTETIT